

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນາຖາວອນ

ລັດຖະບານ

ເລກທີ 199...../ລບ

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ 13. 03. 2020.

ດໍາລັດ ວ່າດ້ວຍ ຢາສັດຕະວະແຜດ

- ອີງຕາມ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍລັດຖະບານ ສະບັບເລກທີ 04/ສພຊ, ລົງວັນທີ 08 ພະຈິກ 2016;
- ອີງຕາມ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການລົງສັດ ແລະ ການສັດຕະວະແຜດ ສະບັບເລກທີ 08/ສພຊ, ລົງວັນທີ 11 ພະຈິກ 2016;
- ອີງຕາມ ຫັນສືສະເໜີ ຂອງກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ບໍ່ໄມ້ ສະບັບເລກທີ 0051/ກປ, ລົງວັນທີ 24 ມັງກອນ 2020.

ລັດຖະບານ ອອກດໍາລັດ:

ໝວດທີ 1 ບົດບັນຍັດທີ່ວ່າບ

ມາດຕາ 1 ຈຸດປະສົງ

ດໍາລັດສະບັບນີ້ ກໍານົດຫຼັກການ, ລະບຽບການ ແລະ ມາດຕະການ ກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງ, ຕິດຕາມ, ກວດກາ ວຽກງານຢາສັດຕະວະແຜດ ເພື່ອຮັດໃຫ້ການດຳເນີນທຸລະກິດ ແລະ ການນຳໃຊ້ຢາສັດຕະວະແຜດ ຖືກຕ້ອງຕາມຫຼັກວິຊາການ, ມີປະສິດທິພາບ, ປະສິດທິຜົນ ແນໃສ່ ຮັບປະກັນປອດໄພຕໍ່ ຊືວິດ ແລະ ສຸຂະພາບ ຂອງຄົນ, ສັດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການປົກປັກຮັກສາ, ພັດທະນາປະເທດຊາດ.

ມາດຕາ 2 ຢາສັດຕະວະແຜດ

ຢາສັດຕະວະແຜດ ແມ່ນ ຢາກັນພະຍາດ, ປິ່ນປິວ ແລະ ບໍາລຸງສຸຂະພາບສັດ ແລະ ສັດນ້ຳ ເປັນຕົ້ນ ຢາວັກຊັນ, ຢາຕ້ານເຊື້ອ, ຢາຂ້າແມ່ງກາຟາກ, ຢາວິຕາມິນ ໂດຍໄດ້ຈິດທະບຽນນໍາກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ບໍ່ໄມ້ ຢ່າງ ຖືກຕ້ອງ ລວມທັງອໝານສັດທີ່ບຸງແຕ່ງເປັນຢາ, ສານຄົມ ຫຼື ສານຊີວະວັດຖຸທີ່ເປັນຢາສັດຕະວະແຜດແບບເຄົ່ງ ສໍາເລັດຮູບ ທັງເປັນວັດຖຸດີບທາງການຢາທີ່ນຳໃຊ້ເພື່ອການສັດຕະວະແຜດອີກດ້ວຍ.

ມາດຕາ 3 ການອະທິບາຍຄໍາສັບ

ຄໍາສັບທີ່ນຳໃຊ້ໃນດໍາລັດສະບັບນີ້ ມີຄວາມໝາຍ ດັ່ງນີ້:

1. **ຢາຕ້ານເຊື້ອຈຸລະຊີບ (Antimicrobial)** ໝາຍເຖິງ ຢາສັດຕະວະແຜດທີ່ໄດ້ຈາກເຊື້ອຈຸລະຊີບໃດໜຶ່ງ ແລະ ໄດ້ຈາກການສັງຄາະທາງຄົມ ຂໍ້ສາມາດອອກລິດຢຸດ ຫຼື ຢັບຢັ້ງການຈະເລີນເຕີບໂຕ ຫຼື ການແບ່ງ ຕົວຂອງ ເຊື້ອຈຸລະຊີບທີ່ຮັດໃຫ້ເກີດພະຍາດສັດໄດ້;

2. **ຢາຕ້ານເຊື້ອ (Antibiotic)** ຫມາຍເຖິງສານປະກອບທີ່ສ້າງຂຶ້ນໄດ້ເຊື້ອຈຸລະຊີບ ຊະນິດໃດໜຶ່ງ ອາດເປັນເຊື້ອແບກທີ່ເຮັດ ຫຼື ເຊື້ອຫັດ ຊົ່ງສາມາດຢັບຍັງ ຫຼື ຢຸດການຈະເລີນເຕີບໂຕ ຫຼື ມີລິດທໍາລາຍເຊື້ອຈຸລະຊີບອີກວຸ່ມອື່ນ ຫຼື ວຸ່ມໃດວຸ່ມໜີ່ໄດ້;
3. **ການຕ້ານຕໍ່ຢາຕ້ານເຊື້ອຈຸລະຊີບ (Antimicrobial resistance)** ຫມາຍເຖິງ ຄວາມສາມາດຂອງເຊື້ອແບກທີ່ເຮັດ ຫຼື ເຊື້ອລາສາຍພັນໃດໜຶ່ງທີ່ຍັງສາມາດເຕີບໂຕ ຫຼື ຢຸລອດ ເຖິງວ່າຈະໄດ້ສໍາພັດກັບຢາຕ້ານເຊື້ອຈຸລະຊີບ ທີ່ມີຄວາມເຂັ້ມຊຸ່ນພຽງພັກການປ້ອງກັນ ຫຼື ປິ່ນປົວທີ່ໄດ້ຜົນມາກ່ອນໜ້ານັ້ນແລ້ວກໍຕາມ;
4. **ສ່ວນປະກອບຂອງຢາສັດຕະວະແພດ** ຫມາຍເຖິງ ວັດຖຸທີ່ໄດ້ຈາກທຳມະຊາດ ຫຼື ສັງຄາະຂຶ້ນ ທີ່ເປັນຕົວຢາຫຼັກທີ່ອອກລິດໃນການປ້ອງກັນ ແລະ ປິ່ນປົວພະຍາດໄດ້ໂດຍກົງ, ວັດຖຸທີ່ເປັນຕົວຢາສົມເພື່ອເຮັດໃຫ້ການອອກລິດຂອງຕົວຢາຫຼັກມີປະສິດທິພາບດີຂຶ້ນ ແລະ ວັດຖຸທີ່ເປັນສານປຸງແຕ່ງຢາທີ່ບໍ່ອອກລິດ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ຢາຄົງຕົວເປັນຮູບແບບຕ່າງໆ ເປັນຕົ້ນ ສານແຕ່ງກົ່ນ, ລິດ, ສີ ຫຼື ສານເຮັດໃຫ້ຢາເປັນຮູບແບບຕ່າງໆ ເຊັ່ນ: ເປັນນ້ຳ, ຂອງແຫຼວ, ກ້ອນ, ຜຸນ, ແຄບຊຸ່ນ ຫຼື ລົກກອນ;
5. **ອາຫານສັດປະສົມຢາສັດຕະວະແພດ** ຫມາຍເຖິງ ພະລິດຕະພັນທີ່ໄດ້ມາຈາກການປະສົມລະຫວ່າງ ຢາອາຫານສັດ ແລະ ຢາສັດຕະວະແພດ ເພື່ອເປົ້າໝາຍບໍ່ລຸງ, ກັນ ຫຼື ປິ່ນປົວພະຍາດສັດ ແລະ ສັດນ້ຳ ໄດ້ໜຶ່ງເປັນການສະເພາະ;
6. **ຕໍ່ລາຢາສັດຕະວະແພດ** ຫມາຍເຖິງ ສຸດທີ່ໃຊ້ເຂົ້າໃນການຜະລິດຢາ ຊຶ່ງລະບຸເຖິງສ່ວນປະກອບ ແລະ ປະລິມານຂອງສ່ວນປະກອບຂອງຢາ ທີ່ໄດ້ນໍາມາປະສິມລວມກັນ ໃຫ້ເປັນຜະລິດຕະພັນສໍາເລັດຮູບທີ່ມີສັບພະຄຸນເປັນຢາສັດຕະວະແພດ;
7. **ພາຊະນະບັນຈຸ** ຫມາຍເຖິງ ວັດຖຸໄດ້ໜຶ່ງ ທີ່ໃຊ້ບັນຈຸ ຫຼື ທຸ່ມທໍ່ຢາສັດຕະວະແພດເປັນການສະເພາະ;
8. **ສະຫຼັງານຢາ** ຫມາຍເຖິງ ຮູບພາບ ແລະ ຂໍ້ຄວາມ ທີ່ຕີດ ຫຼື ພິມໃສ່ພາຊະນະບັນຈຸ ເພື່ອໃຫ້ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບຊື່ຢາສັດຕະວະແພດ, ສັບພະຄຸນ, ຄຸນປະໂຫຍດ, ສ່ວນປະກອບ, ວັນໜີດອາຍຸການນຳໃຊ້, ວິທີການເກັບຮັກສາ, ວິທີນຳໃຊ້ ແລະ ຂໍ້ມູນຂອງຜູ້ຜະລິດຢາສັດຕະວະແພດ;
9. **ໃບແນະນຳການນຳໃຊ້ຢາ** ຫມາຍເຖິງ ເອກະສານທີ່ມີຂໍ້ຄວາມກ່ຽວກັບຢາສັດຕະວະແພດຢູ່ໃນ ພາຊະນະ ຫຼື ກ່ອງບັນຈຸ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ຜູ້ນຳໃຊ້ສາມາດອ່ານໃຫ້ເຂົ້າໃຈກວານໝາຍ ແລະ ລາຍລະອຽດກ່ຽວກັບຢາສັດຕະວະແພດ;
10. **ຜູ້ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ** ຫມາຍເຖິງ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ອີງການຄຸມຄອງວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ ອະນຸຍາດໃຫ້ດໍາເນີນທຸລະກິດກ່ຽວກັບການຜະລິດ, ນຳເຂົ້າ, ຈຳໜ່າຍ, ສິ່ງອອກ ຫຼື ສິ່ງຜ່ານຢາສັດຕະວະແພດ;
11. **ຢາສັດຕະວະແພດປອມ** ຫມາຍເຖິງ ຢາສັດຕະວະແພດທີ່ເຮັດທຽມຂຶ້ນແລ້ວອ້າງວ່າເປັນຢາແທ້ ຊຶ່ງອາດຈະປອມເຄື່ອງໝາຍການຄ້າ ຫຼື ສະຖານທີ່ຂອງຜູ້ຜະລິດຢາ ຫຼື ເປັນຢາທີ່ບໍ່ຖືກຕາມທີ່ໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນໄວ້ ຫຼື ເປັນຢາສະແດງສະຫຼັງກາ ຫຼື ເອກະສານກໍາວັບຢາທີ່ບໍ່ເປັນຄວາມຈິງ ຫຼື ເປັນຢາສັດຕະວະແພດປະສົມຢາສັດຕະວະແພດ ແຕ່ຢາສັດຕະວະແພດນັ້ນເປັນຢາສັດຕະວະແພດປອມ ຫຼື ເປັນຢາທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມມາດຕະຖານທີ່ກໍານົດໄວ້ໃນຕໍ່ລາຢາທີ່ໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນກັບ ອົງການຄຸມຄອງວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ;
12. **ຢາສັດຕະວະແພດບໍ່ໄດ້ມາດຕະຖານ** ຫມາຍເຖິງ ຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ມີປະລິມານ ຫຼື ຄວາມແຮງ ຂອງສານອອກລິດຫຼຸດຄ່າຕໍ່ສຸດ ຫຼື ເກີນຄ່າສູງສຸດ ທີ່ກໍານົດໄວ້ໃນຕໍ່ລາຢາທີ່ໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນໄວ້ ຫຼື ເປັນຢາທີ່ມີສ່ວນປະກອບ, ຄ່າຄວາມບໍລິສຸດ, ຄຸນລັກສະນະຜິດໄປຈາກຕໍ່ລາຢາທີ່ໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນໄວ້ ຫຼື ເປັນຢາສັດຕະວະແພດປະສົມຢາສັດຕະວະແພດ ແຕ່ຢາສັດຕະວະແພດນັ້ນ ເປັນຢາສັດຕະວະແພດທີ່ບໍ່ໄດ້ມາດຕະຖານ ຫຼື ບໍ່ໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມກິດໝາຍ;

13. ຢາສັດຕະວະແພດເສື່ອມຄຸນນະພາບ ແນຍເຖິງ ຢາມີດອາບຸການນຳໃຊ້ ຫຼື ຢາທີ່ພົບພາຍຫຼັງວ່າເປັນຢາທີ່ ໄດ້ປ່ຽນສະພາບທີ່ມີລັກສະນະຄືກັນກັບຢາປອມ ຫຼື ຢາທີ່ບໍ່ໄດ້ມາດຕະຖານ ຫຼື ເປັນຢາສັດຕະວະແພດ ປະສົມຢາສັດຕະວະແພດ ແຕ່ເປັນຢາສັດຕະວະແພດທີ່ເສື່ອມຄຸນນະພາບແລ້ວ;
14. ເພັດຊະກອນ ແນຍເຖິງ ບຸກຄົນ ທີ່ໄດ້ສໍາເລັດການສຶກສາດ້ານວິຊາການ ການຢາ ໂດຍມີປະກາສະນີຍະ ບັດຊັ້ນປະລິນຍາຕີຂຶ້ນໄປ.

ມາດຕາ 4 ນະໂຍບາຍຂອງລັດ ກ່ຽວກັບວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ

ລັດ ເອົາໃຈໄສ່ຕ່ວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ ດ້ວຍການບໍ່ລຸງບຸກຄະລາກອນ, ຄົ້ນຄວ້າ, ທິດລອງ, ພັດທະນາ ແລະ ຖ້າຍຫອດເຕັກນິກວິຊາການ ກ່ຽວກັບຢາສັດຕະວະແພດ ລວມທັງການກໍ່ສ້າງພື້ນຖານໂຄງລ່າງ, ວັດຖຸເຕັກນິກ ເພື່ອຮັບປະກັນວຽກງານດັ່ງກ່າວໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນ.

ລັດ ຊຸກຍູ້ ແລະ ສິ່ງເສີມໃຫ້ບຸກຄົນ, ມີຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ລົງທຶນເຂົ້າໃນການດຳເນີນທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບຢາສັດຕະວະແພດ, ການນຳໃຊ້ທ່າແຮງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດທີ່ມີໃນທ້ອງຖິ່ນ ເພື່ອປຸງແຕ່ເປັນຢາ, ລວມທັງສິ່ງເສີມການຜະລິດ-ສະໜອງຢາສັດຕະວະແພດ ດ້ວຍການສະໜອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ເຕັກນິກວິຊາການ ແລະ ນະໂຍບາຍດ້ານພາສີ, ອາກອນ ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ມາດຕາ 5 ຫຼັກການ ກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງຢາສັດຕະວະແພດ

ການຄຸ້ມຄອງຢາສັດຕະວະແພດ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມຫຼັກການ ດັ່ງນີ້:

1. ສອດຄ່ອງກັບ ນະໂຍບາຍ, ກົດໝາຍ, ລະບຽບການ, ສິນທິສັນຍາ ແລະ ສັນຍາສາກົນ ທີ່ ສປປ ລາວ ເປັນພາຄີ;
2. ຄຸ້ມຄອງຢ່າງລວມສູນ ແລະ ເປັນເອກະພາບ ໃນຂອບເຂດທີ່ວປະເທດ;
3. ຮັບປະກັນ ຄຸນນະພາບ, ປະສິດທິຜົນ ແລະ ຄວາມປອດໄພ ຕໍ່ສຸຂະພາບສັດ, ສັດນ້ຳ ແລະ ຜູ້ບໍລິໂພກ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ;
4. ຮັບປະກັນ ຄວາມໂປ່ງໃສ, ຢຸຕິທຳ ແລະ ສາມາດກວດສອບໄດ້.

ມາດຕາ 6 ຂອບເຂດການນຳໃຊ້

ດໍາລັດສະບັບນີ້ ນຳໃຊ້ສໍາລັບບຸກຄົນ, ມີຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ທີ່ເຄື່ອນໄຫວກ່ຽວກັບວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ ຢູ່ ສປປ ລາວ.

ມາດຕາ 7 ການຮ່ວມມືກັບສາກົນ.

ລັດ ສິ່ງເສີມການພົວພັນ ຮ່ວມມືກັບຕ່າງປະເທດ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ກ່ຽວກັບຢາສັດຕະວະແພດ ຕ້ອຍການແລກປ່ຽນບົດຮຽນ, ຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ, ການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ, ເຕັກນິກ-ເຕັກໂນໂລຊີ, ການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ, ການຊ່ວຍເຫຼືອທາງດ້ານວິຊາການ ແລະ ທຶນຮອນ ເພື່ອຮັດໃຫ້ວຽກງານດັ່ງກ່າວມີປະສິດທິພາບ ແລະ ປະສິດທິຜົນ.

ໝວດທີ 2

ການຈັດປະເພດ ແລະ ບັນຊີ ຢາສັດຕະວະແພດ

ມາດຕາ 8 ການຈັດປະເພດ ຢາສັດຕະວະແພດ

ຢາສັດຕະວະແພດ ຢູ່ ສປປ ລາວ ໄດ້ຈັດແບ່ງອອກເປັນ 4 ປະເພດ ດັ່ງນີ້:

1. ຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ຂາຍ ຫຼື ຈ່າຍໄດ້ ຕາມໃບສິ່ງຢາຈາກສັດຕະວະແພດເທົ່ານັ້ນ (prescription only);

2. ຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ຂາຍ ຫຼື ຈ່າຍ ໂດຍເພສັດຊະກອນ ທີ່ບໍ່ຈໍາເປັນມີໃບສັ່ງຢາຈາກສັດຕະວະແພດ (pharmacy);
3. ຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ຂາຍ ຫຼື ຈ່າຍ ໂດຍຜູ້ໄດ້ຮັບສິດສະເພາະ (authorised dealer);
4. ຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ຂາຍ ຫຼື ຈ່າຍໄດ້ ທົ່ວໄປ (general sale).

ຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ຂາຍ ຫຼື ຈ່າຍໄດ້ ຕາມໃບສັ່ງຢາຈາກສັດຕະວະແພດເທົ່ານັ້ນ (prescription only) ແມ່ນ ຢາສັດຕະວະແພດ ຢູ່ໃນບັນຊີຢາຄວບຄຸມ ແລະ ມີຂໍ້ຈໍາກັດນຳໃຊ້ຕາມລະບຽບສາກົນ ໂດຍໄດ້ບັງຄັບໃຫ້ ຂາຍ ຫຼື ຈ່າຍໄດ້ໂດຍສັດຕະວະແພດ ຫຼື ເພສັດຊະກອນ ທີ່ມີໃບສັ່ງຢາຂອງສັດຕະວະແພດ ທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ ເທົ່ານັ້ນ;

ຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ຂາຍ ຫຼື ຈ່າຍ ຢູ່ຮັນຂາຍຢາ (pharmacy) ແມ່ນ ຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ຕ້ອງໄດ້ ແນະນຳເຖິງຄວາມສ່ຽງ ຫຼື ຜົນຂ້າງຄ່ງໃຫ້ແກ່ຜູ້ໃຊ້ ຊຶ່ງສາມາດ ຂາຍ ຫຼື ຈ່າຍໄດ້ ໂດຍສັດຕະວະແພດ ຫຼື ເພສັດຊະກອນ ທີ່ປະຈໍາຢູ່ຮັນຂາຍຢາສັດຕະວະແພດ ຫຼື ຕົວແທນຈຳໜ່າຍທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ ຊຶ່ງກ່ອນ ຂາຍ ຫຼື ຈ່າຍ ອາດມີ ຫຼື ບໍ່ມີໃບສັ່ງຢາຂອງສັດຕະວະແພດ;

ຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ຂາຍ ຫຼື ຈ່າຍ ໂດຍຜູ້ໄດ້ຮັບສິດສະເພາະ (authorised dealer) ແມ່ນ ກຸ່ມຢາສັດຕະວະແພດ ສະເພາະໃດໜຶ່ງ ຊຶ່ງສາມາດ ຂາຍ ຫຼື ຈ່າຍໄດ້ ໂດຍສັດຕະວະແພດ, ເພສັດຊະກອນ, ຕົວແທນຈຳໜ່າຍ ຫຼື ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບມອບສິດຈຳໜ່າຍ ແຕ່ບໍ່ສາມາດຈັດເປັນວຸ່ມຢາ ທີ່ຂາຍ ຫຼື ຈ່າຍໄດ້ ໂດຍທົ່ວໄປ;

ຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ຂາຍ ຫຼື ຈ່າຍໄດ້ ທົ່ວໄປ (general sale) ແມ່ນ ຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ສາມາດຂາຍ ຫຼື ຈ່າຍໄດ້ ໂດຍບຸກຄົນທົ່ວໄປ ທີ່ບໍ່ແມ່ນສັດຕະວະແພດ ຫຼື ເພສັດຊະກອນ ແຕ່ການຈຳໜ່າຍ ນັ້ນ ແມ່ນບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ແກະກ່ອງຂອງຜູ້ຜະລິດ ຫຼື ແບ່ງຂາຍຍ່ອຍໄດ້.

ມາດຕາ 9 ບັນຊີ ຢາສັດຕະວະແພດ

ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ບໍາໄມ້ ເປັນຜູ້ລວບລວມ ແລະ ສ້າງບັນຊີຢາສັດຕະວະແພດທີ່ຈໍາເປັນ, ຈໍາເປັນຫຼາຍ ແລະ ຈໍາເປັນທີ່ສຸດ ສໍາລັບຮັບໃຊ້ວັງກາງຈາກລົງສັດ, ສັດຕະວະແພດ ແລະ ການປະມົງ ໂດຍຕ້ອງຈັດໃຫ້ເປັນໄປຕາມໝວດໜຸ່ຂອງວິຊາການຢາ, ສອດຄ່ອງກັບຄໍາແນະນຳຂອງອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໂດຍມີການທີ່ບໍ່ມີການປັບປຸງໃຫ້ເໝາະສົມເປັນແຕ່ລະໄລຍະ ແລະ ໃຫ້ກໍານົດຢາສັດຕະວະແພດບຸລິມະສິດ ທີ່ຕ້ອງຂຶ້ນທະບຽນ, ຜະລິດ, ນໍາເຂົ້າ, ແຈກຢາຍ ແລະ ຈຳໜ່າຍ.

ມາດຕາ 10 ການມີຢາສັດຕະວະແພດໄວ້ຄອບຄອງ

ການມີຢາສັດຕະວະແພດໄວ້ຄອບຄອງ ມີກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ສັດຕະວະແພດ ຢູ່ ຄຣິນິກ, ໂຮງໝໍປົວສັດ, ສູນວິຈ, ພາມລົງສັດ, ສະຖາບັນການສິກສາ;
2. ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດດໍາເນີນທຸລະກິດກ່ຽວກັບປະສົງສັດຕະວະແພດ;
3. ເຈົ້າຂອງສັດລົງ ຫຼື ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບມອບໝາຍຈາກສັດຕະວະແພດ ເພື່ອປິ່ນປົວສັດລົງທີ່ກໍາລັງເຈັບປ່ວຍ ຫຼື ຜູ້ກໍາກັບດຸແລ ໃນລະຫວ່າງມີການຂົນສົ່ງສັດ.

ໜວດທີ 3 ການຂຶ້ນທະບຽນ ຢາສັດຕະວະແພດ

ມາດຕາ 11 ການຂຶ້ນທະບຽນຢາສັດຕະວະແພດ

ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ ດໍາເນີນທຸລະກິດກ່ຽວກັບຢາສັດຕະວະແພດແລ້ວ ກ່ອນຈະມີ ການຜະລິດ, ນໍາເຂົ້າ, ສົ່ງອອກ ແລະ ຈຳໜ່າຍ ຕ້ອງຂຶ້ນທະບຽນຢາສັດຕະວະແພດ ນໍາກົມລົງສັດ ແລະ ການປະມົງ, ກະຊວງກະສິກຳ

ແລະ ປ່າໄມ້.

ໃນກໍລະນີ ທີ່ຜູ້ໄດ້ຮັບໃບທະບຽນຢາສັດຕະວະແພດແລ້ວ ແຕ່ມີຄວາມຕ້ອງການຈະດັດແກ້ເນື້ອໃນຂອງ ສະຫຼຸກ ຫຼື ປ່ຽນລາຍການສຸດປາ ຕ້ອງຢືນດຳເນັດຂໍດັດແກ້ຕໍ່ ກົມລົງສັດ ແລະ ການປະມົງ.

ສໍາລັບຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນ ກ່ອນດຳລັດສະບັບນີ້ມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ ຜູ້ດຳເນີນທຸລະ ກິດກ່ຽວກັບຢາສັດຕະວະແພດ ຕ້ອງຂໍຂຶ້ນທະບຽນ ນຳກົມລົງສັດ ແລະ ການປະມົງ ພາຍໃນເວລາ ຫຼືຈົກຍ ແປດສົບວັນ ມັບແຕ່ວັນທີ ດຳລັດສະບັບນີ້ ມີຜົນສັກສິດ.

ມາດຕາ 12 ຢາສັດຕະວະແພດທີ່ໄດ້ຮັບການຍົກເວັ້ນການຂຶ້ນທະບຽນ

ຢາສັດຕະວະແພດທີ່ໄດ້ຮັບການຍົກເວັ້ນການຂຶ້ນທະບຽນ ຢູ່ ສປປ ລາວ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ຕົວຢ່າງຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ນຳມາເພື່ອການຄົ້ນຄວ້າ, ວິເຕາະ, ວິໄຈ;
2. ຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ຈະນຳມາວາງສະແດງ;
3. ຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ຕິດຕາມມານຳເຈົ້າຂອງສັດ ຫຼື ສັດຕະວະແພດທີ່ຕິດຕາມມານຳການຂຶ້ນສິ່ງສັດ;
4. ຢາສັດຕະວະແພດທີ່ໄດ້ຮັບການຍົກເວັ້ນການຂໍຂອະນຸຍາດດຳເນີນການຜະລິດ, ນຳເຂົ້າ ຫຼື ຈຳໜ່າຍ ຕາມທີ່ ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ກໍານົດ.

ຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ຮັບການຍົກເວັ້ນການຂຶ້ນທະບຽນ ຢູ່ ສປປ ລາວ ຕ້ອງໄດ້ໃຫ້ຄວາມຮ່ວມມືກັບອີງ ການຄຸ້ມຄອງວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ ໃນກໍລະນີ ທີ່ມີການກວດກາ ແລະ ຕິດຕາມ.

ມາດຕາ 13 ຢາສັດຕະວະແພດທີ່ບໍ່ອ່ານຸຍາດໃຫ້ຂຶ້ນທະບຽນ

ຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ບໍ່ອ່ານຸຍາດໃຫ້ຂຶ້ນທະບຽນ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ຖືກາຖອນທະບຽນແລ້ວ ຢູ່ ສປປ ລາວ ຫຼື ຢູ່ຕ່າງປະເທດ;
2. ມີສ່ວນປະກອບຂອງສານ ເຄີມ ຫຼື ວັດຖຸອື່ນ ທີ່ເປັນອັນຕະລາຍ ແລະ ບໍ່ປອດໄພຕໍ່ສັດ ແລະ ຜູ້ບໍລິພົກ;
3. ມີການໃສ່ຊື່ບໍ່ສອດຄ່ອງກັບວັດທະນະທຳລາວ ຫຼື ເຮັດໃຫ້ເຂົ້າໃຈຜິດຈາກຄວາມເປັນຈິງ;
4. ມີຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງເວັດລ້ອມ ຫຼື ມີສານອອກລິດທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງ ຕາມລະບຽບ ທີ່ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ກໍານົດ.

ມາດຕາ 14 ເງື່ອນໄຂການຂຶ້ນທະບຽນຢາສັດຕະວະແພດ

ເງື່ອນໄຂການຂຶ້ນທະບຽນຢາສັດຕະວະແພດ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ເປັນຢາສັດຕະວະແພດທີ່ ຜະລິດ, ນຳເຂົ້າ, ສິ່ງອອກ ຫຼື ຈຳໜ່າຍ ຢູ່ ສປປ ລາວ;
2. ເປັນຢາສັດຕະວະແພດທີ່ມີການທິດລອງນຳໃຊ້, ວິໄຈດ້ານຄຸນນະພາບ ແລະ ຄວາມປອດໄພແລ້ວ;
3. ຢາສັດຕະວະແພດທີ່ນຳເຂົ້າ ຕ້ອງໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນຈາກປະເທດຜູ້ຜະລິດ ແລະ ໄດ້ຮັບການມອບສິດຈາກຜູ້ຜະລິດ ຂອງປະເທດສິ່ງອອກ;
4. ມີເອກະສານ ແລະ ສະໜອງຕົວຢ່າງຢາສັດຕະວະແພດ ຕາມການກໍານົດຂອງກົມລົງສັດ ແລະ ການປະມົງ, ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້;
5. ໃນກໍລະນີ ທີ່ມີການຂຶ້ນທະບຽນຢາສັດຕະວະແພດຂໍ້ກັນ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການເຫັນດີເປັນລາຍລັກອັກສອນ ຈາກຜູ້ໄດ້ຮັບທະບຽນກ່ອນ.

ມາດຕາ 15 ເອກະສານ ແລະ ຕົວຢ່າງຢາສັດຕະວະແພດ

ເອກະສານ ແລະ ຕົວຢ່າງຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ນຳມາຂໍຂຶ້ນທະບຽນ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ຄໍາຮອງ ຕາມແບບພິມທີ່ກົມລົງສັດ ແລະ ການປະມົງ ກໍານົດ;
2. ສໍາເນົາໃບທະບຽນວິສາຫະກິດ ແລະ ໃບອ່ານຸຍາດດຳເນີນທຸລະກິດຢາສັດຕະວະແພດ;

3. ໃບມອບສິດຈາກຜູ້ຜະລິດຢາສັດຕະວະແພດ ແລະ ໃບຂຶ້ນທະບຽນຢາສັດຕະວະແພດ ຈາກປະເທດສິງ
ອອກ ຖ້າເປັນຢານຳເຊົ້າ;
4. ໃບມອບສິດ ແລະ ບັດປະຈຳຕົວຂອງຜູ້ຕາງໜ້າ ໃນກໍລະນີໃຫ້ຜູ້ອື່ນມາຂໍຂຶ້ນທະບຽນແທນ;
5. ສະຫຼຸກ ແລະ ຂໍ້ຄວາມເອກະສານກຳວັບຢາສັດຕະວະແພດ;
6. ຕົວຢ່າງ ຢາສັດຕະວະແພດ ຫຼື ສ່ວນປະກອບຂອງຢາສັດຕະວະແພດຕາມຈຳນວນ ທີ່ກົມລົງສັດ ແລະ
ການປະມົງ ກຳນົດ;
7. ຫຼັກຖານທີ່ສະແດງເຖິງ ຂໍ້ມູນດ້ານວິຊາການກ່ຽວກັບ ອຸນນະພາບ, ຄວາມປອດໄພ ແລະ ປະສິດທິພາບ
ຂອງປາ;
8. ລາຍລະອຽດກ່ຽວກັບຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ລະບຸ ຊື່, ຮູບແບບ, ຄວາມແຮງ, ຂະໜາດບັນຈຸ, ລັກສະນະ
ຂອງປາ ພ້ອມທັງບອກ ຊື່ ແລະ ປະລິມານ ຂອງສານຢາທີ່ສໍາຄັນ ແລະ ສ່ວນປະກອບຢູ່ໃນຕໍາລາຂອງປາ;
9. ເອກະສານອື່ນທີ່ເຫັນວ່າຈໍາເປັນ ຕາມການຮຽກຮ້ອງຂອງກົມລົງສັດ ແລະ ການປະມົງ, ກະຊວງກະສິ
ກຳ ແລະ ບໍາໄມ້.

ມາດຕາ 16 ລາຍລະອຽດຂອງຢາສັດຕະວະແພດທີ່ຈະຂໍຂຶ້ນທະບຽນ

ລາຍລະອຽດຂອງຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ຈະນຳມາແຈ້ງຂໍຂຶ້ນທະບຽນ ຕ້ອງຂຽນເປັນພາສາລາວ ແລະ
ພາສາອັງກິດ ໂດຍຕ້ອງມີລາຍລະອຽດຕົ້ນຕໍ່ດັ່ງນີ້:

1. ຊື່ສູດຕໍາລາຢາ ຫຼື ຊື່ຢາສັດຕະວະແພດ;
2. ຊື່ທາງການຄ້າ;
3. ສ່ວນປະກອບຫຼັກ;
4. ຂະບວນການຜະລິດ;
5. ເລກທະບຽນຢາຂອງປະເທດຜູ້ຜະລິດ (ບ້າເປັນຢາທີ່ຂຶ້ນທະບຽນຢູ່ຕ່າງປະເທດແລ້ວ);
6. ສັບພະຄຸນ;
7. ວິທີການນຳໃຊ້, ການເກັບຮັກສາ, ໄລຍະຢຸດໃຫ້ຢາ ແລະ ຄໍາຕື່ອນ;
8. ຊື່ ແລະ ທີ່ຢູ່ຜູ້ຜະລິດຢາ, ບຸງແຕ່ງ ຫຼື ບັນຈຸ ຫຼື ຕົວແທນຈຳໜ່າຍ;
9. ຂໍ້ມູນອື່ນ ຕາມທີ່ມີຄວາມຈໍາເປັນ ຕາມປະເທດຂອງຢາ.

ມາດຕາ 17 ການພິຈາລະນາອອກໃບທະບຽນຢາສັດຕະວະແພດ

ພາຍຫຼັງ ກົມລົງສັດ ແລະ ການປະມົງ ໄດ້ຮັບຄໍາຮ້ອງ ແລະ ເອກະສານປະກອບຂໍຂຶ້ນທະບຽນຢາສັດຕະ
ວະແພດແລ້ວ ຕ້ອງດຳເນີນການກວດກາຄວາມສອດຄ່ອງດ້ານເອກະສານພາຍໃນ ຫ້າວັນ ລັດຖະການ.

ໃນກໍລະນີ ເອກະສານຖືກຕ້ອງ, ຄົບຖ້ວນ ກົມລົງສັດ ແລະ ການປະມົງ ຕ້ອງດຳເນີນການວິໄຈ, ຫຼື
ສອບຕົວຢ່າງປາ ຫຼື ສ່ວນປະກອບຂອງປາ ແລະ ຂໍ້ມູນທະບຽນ ພາຍໃນກຳນົດເວລາ ໜຶ່ງຮ້ອຍຊາວ ວັນ.

ໃນກໍລະນີ ບໍ່ສາມາດຂໍ້ມູນທະບຽນໄດ້ ຕ້ອງແຈ້ງເຫດຜົນຢ່າງເປັນລາຍລັກອັກສອນໃຫ້ແກ່ຜູ້ຂໍຂຶ້ນທະບຽນ
ຊາບ.

ໃບທະບຽນຢາສັດຕະວະແພດມີອາຍຸນຳໃຊ້ໄດ້ຕະຫຼອດໄປ.

ມາດຕາ 18 ການດັດແກ້ໃບທະບຽນຢາສັດຕະວະແພດ

ຜູ້ໄດ້ຮັບໃບທະບຽນຢາສັດຕະວະແພດແລ້ວ ແຕ່ມີຈຸດປະສົງຈະດັດແກ້ໃບທະບຽນ ໃຫ້ຢືນຄໍາຮ້ອງຕໍ່ກົມ
ລົງສັດ ແລະ ການປະມົງ, ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ບໍາໄມ້ ເພື່ອຂໍດັດແກ້ຢ່າງເປັນລາຍລັກອັກສອນ.

ມາດຕາ 19 ການໂຈະໃບທະບຽນຢາສັດຕະວະແພດ

ໃບທະບຽນຢາສັດຕະວະແພດ ຈະຖືກໂຈະໃນກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ຕາມການສະເໜີຂອງຜູ້ໄດ້ຮັບໃບທະບຽນຢາສັດຕະວະແພດ;
  2. ຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນແລ້ວ ແຕ່ບໍ່ມີການເຄື່ອນໄຫວ ພະລິດ ຫຼື ນໍາເຂົ້າ ພາຍໃນ ສອງປີ;
  3. ຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນແລ້ວ ແຕ່ນຳໃຊ້ໃນຈຸດປະສົງອື່ນ ທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມທີ່ໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນໄວ້.
- ການໂຈະໃບທະບຽນຢາສັດຕະວະແພດ ຕ້ອງແຈ້ງ ໃຫ້ຜູ້ຖືກໂຈະ ຢ່າງເປັນລາຍລັກອັກສອນ.

ມາດຕາ 20 ການຖອນໃບທະບຽນຢາສັດຕະວະແພດ

ໃບທະບຽນຢາສັດຕະວະແພດຈະຖືກຖອນ ໃນກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ຖືກໂຈະໃບທະບຽນຢາສັດຕະວະແພດ ໂດຍບໍ່ມີການປັບປຸງ ຫຼື ແກ້ໄຂ;
2. ໃບທະບຽນຢູ່ປະເທດທີ່ເປັນແຫຼ່ງກໍາເນີນດັບອິນເວັບໄລຕະພັນຖືກຢັງເລີກ;
3. ພົບ ແລະ ມີການຢູ່ຢືນວ່າ ຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ຜະລິດ ຫຼື ນໍາເຂົ້ານັ້ນ ມີຜົນກະທົບຮ້າຍແຮງ ຕໍ່ສຸຂະພາບ ຂອງສັດ, ສັດນີ້ ແລະ ຜູ້ບໍລິໂພກ ຫຼື ເປັນປາປອມ.

ກົມລົງສັດ ແລະ ການປະມົງ ຕ້ອງລົບການຂຶ້ນທະບຽນອອກຈາກບັນຊີຜະລິດຕະພັນຢາສັດຕະວະແພດ ແລ້ວແຈ້ງຜ່ານ ສື່ມວນຊົນ ໃຫ້ສາຫາລະນະຊົນຊາບ.

ມາດຕາ 21 ການສະເໜີ ຫຼື ອຸທອນ ການໂຈະ ຫຼື ການຖອນໃບທະບຽນຢາສັດຕະວະແພດ

ຜູ້ຖືກໂຈະ ຫຼື ຖອນໃບທະບຽນຢາສັດຕະວະແພດ ສາມາດສະເໜີ ຫຼື ອຸທອນ ຢ່າງເປັນລາຍລັກອັກສອນ ຕໍ່ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ບໍ່ໄມ້ ພາຍໃນກໍານົດເວລາ ສາມສືບວັນ ນັບແຕ່ວັນທີ່ໄດ້ຮັບຄໍາສັ່ງໂຈະ ຫຼື ຖອນ ໃບທະບຽນຢາສັດຕະວະແພດເປັນຕົ້ນໄປ ເພື່ອພິຈາລະນາລົບລັງ ຖ້າຫາກສາມາດຟືສູດໃຫ້ເຫັນວ່າ ຕີມໄດ້ປະຕິບັດຕາມເງື່ອນໄຂ ຫຼື ລະບຽບການຢ່າງຖືກຕ້ອງ ແລະ ຄືບຖ້ວນແລ້ວ.

ໝວດທີ 4

ມາດຕະຖານ ແລະ ຄວາມປອດໄພ ກ່ຽວກັບຢາສັດຕະວະແພດ

ມາດຕະຖານ ກ່ຽວກັບຢາສັດຕະວະແພດ

ມາດຕະຖານ ກ່ຽວກັບຢາສັດຕະວະແພດ ແມ່ນ ອຸນລັກສະນະສະເພາະຂອງຢາສັດຕະວະແພດ ທາງດ້ານ ອຸນນະພາບ ແລະ ປະລິມານທີ່ເໝາະສີມສໍາລັບການບ້ອງກັນ ແລະ ບິນປົວ ສັດ ແລະ ສັດນີ້ ຕາມຊະນິດ, ນັ້າໜັກ ແລະ ອາຍຸ ເພື່ອເປັນກໍານົດໝາຍໃຫ້ແກ່ ຜູ້ຜະລິດ ແລະ ຜູ້ນຳໃຊ້ ປະຕິບັດ.

ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ບໍ່ໄມ້ ເປັນຜູ້ກໍານົດ ມາດຕະຖານຢາສັດຕະວະແພດ ແລະ ສ່ວນປະກອບຂອງຢາສັດຕະວະແພດ ໂດຍປະສານສີມທົບກັບກະຊວງສາຫາລະນະສຸກ ເພື່ອເປັນພື້ນຖານໃຫ້ແກ່ການຕິດຕາມ, ກວດກາ, ຢັ້ງຢືນ ແລະ ຂຶ້ນທະບຽນຢາສັດຕະວະແພດ.

ມາດຕາ 23 ຄວາມປອດໄພ ກ່ຽວກັບຢາສັດຕະວະແພດ

ຄວາມປອດໄພ ກ່ຽວກັບຢາສັດຕະວະແພດ ແມ່ນ ມາດຕະການຕ່າງໆທີ່ນຳໃຊ້ ເພື່ອປົກປ້ອງສຸຂະພາບ ແລະ ຊຸວິດຂອງສັດ ແລະ ຜູ້ບໍລິໂພກ ຊຸ່ງປະກອບດ້ວຍ:

1. ການຜະລິດຢາສັດຕະວະແພດ;
2. ພາຊະນະບັນຈຸ ແລະ ການຫຼຸມທີ່ຢາສັດຕະວະແພດ;
3. ສະຫຼຸາກ ແລະ ການຕິດສະຫຼຸາກຢາສັດຕະວະແພດ;

ມາດຕາ 25 ພາຊະນະບັນຈຸ ແລະ ການຫຼຸມທໍ່ ຢ່າສັດຕະວະແພດ

ພາຊະນະບັນຈຸ ແລະ ການຫຼຸມທໍ່ ຢ່າສັດຕະວະແພດ ຕ້ອງມີຄວາມໝັ້ນໜຽວທຶນທານ, ມີຄວາມເໝາະ ສົມສໍາລັບຮູບແບບຂອງຢາແຕ່ລະປະແພດ ແລະ ຕ້ອງປິດບໍ່ໃຫ້ຮ່ວຊືມ.

ມາດຕາ 26 ສະຫຼາກ ແລະ ເອກະສານກໍາກັບຢ່າສັດຕະວະແພດ

ຢ່າສັດຕະວະແພດ ຕ້ອງມີສະຫຼາກ ແລະ ເອກະສານກໍາກັບຢາ ທີ່ເປັນຮູບພາບ ຫຼື ສິ່ງພິມ ທີ່ມີຂໍ້ຄວາມເປັນພາສາລາວ ແລະ ພາສາອ້ງກິດຊັດເຈນ, ຕິດ, ພິມ ຫຼື ບັນຈຸໃສ່ພາຊະນະ ໂດຍມີເນື້ອໃນຕົ້ນຕໍ່ດັ່ງນີ້:

1. ຊື່ ແລະ ທີ່ຢູ່ຂອງສະຖານທີ່ຜະລິດ, ນໍາເຂົ້າ ຫຼື ຈຳໜ່າຍ;
2. ເລກທະບຽນຢ່າສັດຕະວະແພດ;
3. ການໝາຍ ຫຼື ເຄື່ອງໝາຍການຄ້າທີ່ຕິດຢູ່ພາຊະນະບັນຈຸ;
4. ຊື່ສາມັນ ຫຼື ຊື່ຫາງການຄ້າຂອງຢາ;
5. ຮູບແບບ;
6. ສັບພະຄຸນ;
7. ສ່ວນປະກອບຫຼັກໃນສຸດຕໍ່ລາຍຢາ;
8. ນໍ້າໜັກ ຫຼື ບໍລິມາດ ບັນຈຸ;
9. ເລກທີ່ຊຸດຜະລິດ, ວັນ ເດືອນ ປີ ຜະລິດ ແລະ ວັນ ເດືອນ ປີໝີດອາຍຸ;
10. ວິທີນຳໃຊ້, ການເກັບຮັກສາ ແລະ ຄໍາເຕືອນ.

ມາດຕາ 27 ການຂົນສົ່ງ ແລະ ການເກັບຮັກສາ ຢ່າສັດຕະວະແພດ

ຜູ້ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດດໍາເນີນທຸລະກິດກ່ຽວກັບຢ່າສັດຕະວະແພດ ຕ້ອງຂົນສົ່ງ ແລະ ເກັບຮັກສາ ຕາມຄໍາແນະນຳຂອງຜູ້ຜະລິດ ແລະ/ຫຼື ປະຕິບັດຕາມມາດຕະຖານຕັກນິກ ທີ່ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ບໍາໄມ້ ກໍານົດ.

ມາດຕາ 28 ການຝຶກອົບຮົມ ບຸກຄະລາກອນ

ຜູ້ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດດໍາເນີນທຸລະກິດກ່ຽວກັບການຜະລິດ, ນໍາເຂົ້າ, ສິ່ງອອກ ແລະ ຈຳໜ່າຍ ຢ່າສັດຕະວະແພດ ຕ້ອງມີແຜນການຝຶກອົບຮົມບຸກຄະລາກອນ ທີ່ຮັດວຽກຢູ່ໂຮງງານຜະລິດ, ສາງເກັບຮັກສາ, ບ່ອນຂົນສົ່ງ, ແຈກປາຍ ແລະ ຈຳໜ່າຍ ຢ່າສັດຕະວະແພດຂອງຕົນເປັນແຕ່ລະໄລຍະ ເພື່ອໃຫ້ເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບ ການປົກປັກຮັກສາ ແລະ ປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ຢາເສື່ອມຄຸນນະພາບ.

ມາດຕາ 29 ການໂຄສະນາຢ່າສັດຕະວະແພດ

ການໂຄສະນາຢ່າສັດຕະວະແພດ ຕ້ອງໃຫ້ຖືກກັບເນື້ອໃນ, ຮູບການ ແລະ ສະຖານທີ່ທີ່ຮັບອະນຸຍາດ. ເນື້ອໃນການໂຄສະນາ ຕ້ອງໃຫ້ຊັດເຈນ, ຖືກຕາມຄຸນລັກສະນະ, ຄຸນນະພາບ ແລະ ຫຼົງການໂຄສະນາ ເກີນຄວາມເປັນຈີງ ທີ່ເປັນການບົດເບືອນ ຫຼອກລາວງຜູ້ອື່ນໃຫ້ຫຼົງເຊື່ອ.

ຜູ້ທີ່ມີຈຸດປະສົງໂຄສະນາ ກ່ຽວກັບຢ່າສັດຕະວະແພດ ຕ້ອງຂໍອະນຸຍາດ ຈາກຂະແໜງການກະສິກຳ ແລະ ບໍາໄມ້, ຂະແໜງການຖະແຫຼງຂ່າວ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ອ່ອງທ່ຽວ ແລະ ຂະແໜງການອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 30 ການເກັບຕົວຢ່າງ ແລະ ວິໄຈຢ່າສັດຕະວະແພດ

ຜູ້ຜະລິດຢ່າສັດຕະວະແພດ, ສ່ວນປະກອບຂອງຢ່າສັດຕະວະແພດ, ສານເພີ່ມຢ່າສັດຕະວະແພດ ຕ້ອງເກັບຕົວຢ່າງ ແລະ ວິໄຈ ຢູ່ຫ້ອງວິໄຈຢ່າສັດຕະວະແພດ ທີ່ໄດ້ມາດຕະຖານ ແລະ ປະຕິບັດຕາມຫຼັກການ, ຂັ້ນຕອນ ແລະ ວິທີການວິໄຈຢ່າສັດຕະວະແພດ ທີ່ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ບໍາໄມ້ ກໍານົດ.

ຂະແໜງການກະສິກຳ ແລະ ບໍາໄມ້ ຕ້ອງເກັບຕົວຢ່າງ ແລະ ວິໄຈ ຢ່າສັດຕະວະແພດ ທີ່ຜະລິດ, ນໍາເຂົ້າ, ຈຳໜ່າຍ ຫຼື ສິ່ງອອກ ເພື່ອຕິດຕາມ ແລະ ກວດກາ ຄຸນນະພາບຂອງຢ່າສັດຕະວະແພດເປັນແຕ່ລະໄລຍະ.

ໃນກໍລະນີທີ່ຕ້ອງໄດ້ສິ່ງຕົວຢ່າງໄປວິໄຈຢູ່ຕ່າງປະເທດ ຫ້ອງວິໄຈນັ້ນຕ້ອງໄດ້ມາດຕະຖານສາກົນ ແລະ ຮັບຮູ້ຈາກກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ບໍ່ໄມ້.

ມາດຕາ 31 ການນຳເຂົ້າຢາສັດຕະວະແພດ

ການນຳເຂົ້າຢາສັດຕະວະແພດ ຕ້ອງປະຕິບັດ ດັ່ງນີ້:

1. ຕ້ອງຂໍຂອະນຸຍາດດໍາເນີນທຸລະກິດນຳເຂົ້າ ຢາສັດຕະວະແພດ ແລະ ຂຶ້ນທະບຽນ ຕາມທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນ ດໍາລັດ ສະບັບນີ້;
2. ຮັບປະກັນ ພາຊະນະບັນຈຸ ແລະ ທຸ່ມຫໍ່, ການຕິດສະຫຼຸບກາ, ເກັບຮັກສາ ແລະ ຂົນສິ່ງ ຢ່າງປອດໄພ;
3. ມີການຮັບປະກັນດ້ານຄຸນນະພາບຕາມທີ່ໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນໄວ້;
4. ນຳເຂົ້າຕາມດໍານົນ ທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນໃບອະນຸຍາດນຳເຂົ້າ ແລະ ໄດ້ຮັບການກວດກາຄວາມຖືກຕ້ອງ ຈາກເຈົ້າ ຫ້າທີ່ສັດຕະວະແພດປະຈຳດໍານົນ;
5. ມີການເກັບຮັກສາຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມເຕັກນິກ;
6. ປະຕິບັດຂັ້ນຕອນ, ເງື່ອນໄຂ ແລະ ມາດຕະຖານຂອງກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ບໍ່ໄມ້ ກຳນົດ ໃນແຕ່ລະ ໄລຍະ.

ມາດຕາ 32 ການສິ່ງອອກຢາສັດຕະວະແພດ

ການສິ່ງອອກຢາສັດຕະວະແພດ ຕ້ອງປະຕິບັດ ດັ່ງນີ້:

1. ຕ້ອງຂໍຂອະນຸຍາດດໍາເນີນທຸລະກິດສິ່ງອອກຢາສັດຕະວະແພດ ແລະ ຂຶ້ນທະບຽນ ຕາມທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນ ດໍາລັດສະບັບນີ້;
2. ປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງ ສປປ ລາວ;
3. ປະຕິບັດຕາມ ເງື່ອນໄຂ ແລະ ລະບຽບການຂອງປະເທດນຳເຂົ້າ ແລະ ສິ່ງຜ່ານ;
4. ສິ່ງອອກຕາມດໍານົນ ທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນໃບອະນຸຍາດນຳເຂົ້າ ແລະ ໄດ້ຮັບການກວດກາຄວາມຖືກຕ້ອງ ຈາກ ເຈົ້າຫ້າທີ່ສັດຕະວະແພດປະຈຳດໍານົນ.

ມາດຕາ 33 ການສິ່ງຜ່ານຢາສັດຕະວະແພດ

ການສິ່ງຜ່ານຢາສັດຕະວະແພດ ຕ້ອງປະຕິບັດ ດັ່ງນີ້:

1. ຕ້ອງຂໍຂອະນຸຍາດຂອະນຸຍາດສິ່ງຜ່ານຢາສັດຕະວະແພດ ຕາມທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນ ດໍາລັດສະບັບນີ້;
2. ປະຕິບັດກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງ ສປປ ລາວ, ສັນຍາສອງຝ່າຍ ຫຼື ຫຼາຍຝ່າຍ ທີ່ສປປ ລາວ ເປັນພັດ;
3. ປະຕິບັດຕາມ ເງື່ອນໄຂ ແລະ ລະບຽບການຂອງປະເທດສິ່ງອອກ ແລະ ປະເທດນຳເຂົ້າ;
4. ສິ່ງອອກຕາມດໍານົນທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນໃບອະນຸຍາດ ແລະ ໄດ້ຮັບການກວດກາຄວາມຖືກຕ້ອງ ຈາກເຈົ້າຫ້າທີ່ສັດຕະວະແພດປະຈຳດໍານົນ;
5. ຮັບປະກັນການຂົນສິ່ງດ້ວຍຄວາມປອດໄພ ແລະ ໄປຕາມເສັ້ນທາງຂົນສິ່ງທີ່ກຳນົດໄວ້. ໃນກໍລະນີຈຳເປັນ ທີ່ມີການຄ່ຽນຖ່າຍສິນຄ້າ ຫຼື ນຳສິນຄ້າລົງເກັບໄວ້ສາງກ່ອນການຂົນສິ່ງຕໍ່ ຕ້ອງມີການກວດກາ ຢັ້ງຢືນ ຈາກ ເຈົ້າຫ້າທີ່ສັດຕະວະແພດປະຈຳດໍານົນທີ່ສິນຄ້າຈະຖືກສິ່ງອອກຊາບ.

ມາດຕາ 34 ການຈຳໜ່າຍຢາສັດຕະວະແພດ

ການຈຳໜ່າຍຢາສັດຕະວະແພດ ຕ້ອງປະຕິບັດ ດັ່ງນີ້:

1. ຕ້ອງຂໍຂອະນຸຍາດ ຈຳໜ່າຍຢາສັດຕະວະແພດ;

2. ຮັບປະກັນ ການຫຼຸມທີ່, ຕິດສະຫຼາກ ແລະ ຂົນສົ່ງຢາສັດຕະວະແພດຢ່າງປອດໄພ;
3. ມີການເກັບຮັກສາຢາສັດຕະວະແພດ ຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມເຕັກນິກ;
4. ຈຳໜ່າຍຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ມີຄຸນນະພາບ, ປອດໄພ ແລະ ໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມສູດຕໍລາຢາ ຕາມທີ່ໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນ ແລະ ຕາມການອະນຸຍາດ;
5. ການຈຳໜ່າຍ ຕ້ອງຢູ່ພາຍໃຕ້ການດຸແລ ຂອງຜູ້ດຳເນີນການ ແລະ ຜູ້ປະຕິບັດການ ທີ່ຖືກມອບໝາຍເທົ່ານັ້ນ ໂດຍຕ້ອງມີບຸກຄະລາງອນຢ່າງພຽງພໍ;
6. ການຂ່າຍຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ຕ້ອງຂ່າຍ ແລະ ຈ່າຍ ຕາມໃບສົ່ງຢາຂອງສັດຕະວະແພດເທົ່ານັ້ນ ແລະ ຕ້ອງແມ່ນຜູ້ປະຕິບັດການຢູ່ຮ້ານຂ່າຍຢາເທົ່ານັ້ນເປັນຜູ້ຂ່າຍ;
7. ໃບສົ່ງຢາສໍາລັບຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ຂ່າຍ ຫຼື ຈ່າຍ ຕ້ອງອອກໂດຍສັດຕະວະແພດ ທີ່ມີໃບອະນຸຍາດປະກອບວິຊາຊີບເທົ່ານັ້ນ;
8. ບໍ່ອ່ານຸຍາດໃຫ້ຮ້ານຂ່າຍຢາຢ່ອຍ ແບ່ງຂ່າຍຢາສັດຕະວະແພດດ້ວຍຕົນເອງ.
9. ໃຫ້ຄວາມຮ່ວມມືກັບເຈົ້າຫຼຬ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ ໃນການກວດກາຄຸນນະພາບຂອງຢາສັດຕະວະແພດ.

ມາດຕາ 35 ການນຳໃຊ້ຢາສັດຕະວະແພດ

ການນຳໃຊ້ຢາສັດຕະວະແພດ ຕ້ອງນຳໃຊ້ຢາທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ, ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ, ຮອບຄອບ, ສົມເຫດສົມຜົນ ແລະ ປະຕິບັດ ຕາມຄໍາແນະນຳຂອງສັດຕະວະແພດ ຫຼື ຜູ້ຜະລິດຢ່າງເຄົ່ງຄົດ.

ມາດຕາ 36 ຢາສັດຕະວະແພດທີ່ບໍ່ມີຄວາມປອດໄພ

ຢາສັດຕະວະແພດທີ່ບໍ່ມີຄວາມປອດໄພ ແມ່ນ ຢາປອມ ຫຼື ເສື່ອມຄຸນນະພາບ, ຢາສັດຕະວະແພດບໍ່ໄດ້ມາດຕະຖານ.

ໃນກໍລະນີ ພົບເຫັນ ມີ ການຜະລິດ, ນຳເຂົ້າ, ຈຳໜ່າຍ ຫຼື ສິ່ງຜ່ານຢາສັດຕະວະແພດທີ່ບໍ່ມີຄວາມປອດໄພ ໃຫ້ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ບໍ່ໄມ້ ປະຕິບັດ ດັ່ງນີ້:

1. ສິ່ງຢຸດຕິການ ຜະລິດ, ນຳເຂົ້າ, ຈຳໜ່າຍ ຫຼື ສິ່ງຜ່ານ ເປັນລາຍລັກອັກສອນ ຫຼື ປະຕິບັດມາດຕະການອື່ນຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ;
2. ອຽກເກັບຄືນຢາສັດຕະວະແພດ ແລະ ໃຫ້ຜູ້ຜະລິດ, ນຳເຂົ້າ, ຈຳໜ່າຍ ຫຼື ສິ່ງຜ່ານ ຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ບໍ່ມີຄວາມປອດໄພນັ້ນ ຮັບຜິດຊອບຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ກັບການເກັບຄືນ ແລະ ທຳລາຍ;
3. ປະກາດຜ່ານສື່ມວນຊັນ ກ່ຽວກັບຢາສັດຕະວະແພດທີ່ບໍ່ມີຄວາມປອດໄພນັ້ນ ໃຫ້ສາຫາລະນະຊີນຊາບ.

ມາດຕາ 37 ການຮຽກເກັບຄືນ ຢາສັດຕະວະແພດ

ໃນກໍລະນີທີ່ມີການພົບຢາສັດຕະວະແພດທີ່ບໍ່ປອດໄພ ໃຫ້ຂະແໜງການກະສິກຳ ແລະ ບໍ່ໄມ້ ອອກກໍາສິ່ງເປັນລາຍລັກອັກສອນ ໃຫ້ຜູ້ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດດຳເນີນທຸລະກິດ ຢຸດຕິການຜະລິດ, ນຳເຂົ້າ, ສິ່ງອອກ ແລະ ຈຳໜ່າຍ ພ້ອມທຸກໍາດຳເນີນມາດຕະການ ຮຽກເກັບຄືນ ຫຼື ແນະນຳກ່ຽວກັບວິທີການກໍາຈັດ, ທຳລາຍ.

ການກໍາຈັດ ແລະ ທຳລາຍຢາສັດຕະວະແພດ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມລະບຽບການ ທີ່ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ບໍ່ໄມ້ ກໍານົດ.

ໝວດທີ 5

ຢາຕ້ານເຊື້ອຈຸລະຊົບສໍາລັບ ສັດ ແລະ ສັດນໍ້າ

ມາດຕາ 38 ຢາຕ້ານເຊື້ອຈຸລະຊົບສໍາລັບ ສັດ ແລະ ສັດນໍ້າ

ຢາຕ້ານເຊື້ອຈຸລະຊົບສໍາລັບ ສັດ ແລະ ສັດນໍ້າ (Veterinary Antimicrobials) ແມ່ນ ຢາທີ່ໄດ້ຈາກສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ຫຼື ຈາກການສັງຄາະທີ່ມີລິດ ສາມາດຍັບຍື່ງການຈະເລີນເຕີບໂຕ ຫຼື ຂ້າເຊື້ອຈຸລະຊົບ ຈຳພວກ ເຊື້ອກາລະໂໂກ (ຈຸລິນຊີ, ແບກທິຣຍ), ຈຸລະໂໂກ (ໄວຮັດ), ແມ່ກາຟາກ ແລະ ເຊື້ອເຫັດ.

ມາດຕາ 39 ບັນຊີຢາຕ້ານເຊື້ອຈຸລະຊົບ

ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່ານ ເປັນຜູ້ກຳນົດບັນຊີຢາຕ້ານເຊື້ອຈຸລະຊົບ ທີ່ມີຄວາມສໍາຄັນ, ສໍາຄັນຫຼາຍ ແລະ ສໍາຄັນທີ່ສຸດ ເພື່ອນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການຮັກສາສຸຂະພາບ ສັດ ແລະ ສັດນໍ້າ ໂດຍໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບຄໍາແນະນຳຂອງອີງການສຸຂະພາບສັດສາວິນ ແລະ ເຜີຍແຜ່ ຜ່ານສື່ມວນຊົນໃຫ້ສາຫະລະນະຊົນຊາບ.

ມາດຕາ 40 ຫຼັກການນໍາໃຊ້ຢາຕ້ານເຊື້ອຈຸລະຊົບ

ການນໍາໃຊ້ຢາຕ້ານເຊື້ອຈຸລະຊົບ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມຫຼັກການ ດັ່ງນີ້:

1. ໃຊ້ຕາມຄວາມຈຳເປັນ ພາຍໃຕ້ການສິ່ງປາຂອງສັດຕະວະແພດ;
2. ໃຊ້ຢາທີ່ໄດ້ຈົດທະບຽນ ແລະ ຈາກແຫຼ່ງທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ;
3. ໃຊ້ຢາໃຫ້ຖືກຕາມພະຍາດ;
4. ໃຊ້ໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມປະລິມານ ທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນສະຫຼຸາກຢາ ແລະ ຕ້ອງມີການຄໍານວນປະລິມານຢາທີ່ໃຊ້ໃຫ້ຖືກຕ້ອງ;
5. ໃຊ້ໃຫ້ຖືກວິທີ;
6. ໃຊ້ໃຫ້ຖືກກັບສັດ ແລະ ສັດນໍ້າ ທີ່ເຈັບປ່ວຍ ຕາມການບິ່ງມະຕິພະຍາດ;
7. ໃຊ້ໃຫ້ຖືກຕາມກຳນົດເວລາ ເພື່ອຮັກສາລະດັບຢາໃຫ້ຢູ່ໃນຮ່າງກາບສັດຄົງທີ່ ແລະ ສາມາດອອກລິດຍັບຍື່ງ ຫຼື ທຳລາຍເຊື້ອຈຸລະຊົບໄດ້ຢ່າງພຽງພໍ ແລະ ຕ້ອງໃຊ້ຢາໃຫ້ຄົບຕາມເວລາທີ່ລະບຸໄວ້ໃນໃບສິ່ງປາຂອງສັດຕະວະແພດ.

ສໍາລັບລາຍລະອຽດກ່ຽວກັບ ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນໍາໃຊ້ຢາຕ້ານເຊື້ອຈຸລະຊົບ ສໍາລັບສັດ ແລະ ສັດນໍ້າ ໄດ້ ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຽບການຕ່າງໜາກ.

ໝວດທີ 6

ການດຳເນີນທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບຢາສັດຕະວະແພດ

ມາດຕາ 41 ການດຳເນີນທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບຢາສັດຕະວະແພດ

ບຸກຄົນ, ມິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ມີຈຸດປະສົງດຳເນີນທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບຢາສັດຕະວະແພດ ໃຫ້ຍື່ນຄໍາຮ້ອງພ້ອມເອກະສານຄືບຊຸດ ຕໍ່ຂະແໜງການອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍວ່າ ດ້ວຍວິສາຫະກິດ, ພາຍຫຼັງທີ່ໄດ້ໃບທະບຽນວິສາຫະກິດແລ້ວ ຕ້ອງຂໍອະນຸຍາດດຳເນີນທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບຢາສັດຕະວະແພດ ນໍາຂະແໜງການກະສິກຳ ແລະ ປ່ານ.

ມາດຕາ 42 ປະເພດທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບຢາສັດຕະວະແພດ

ປະເພດທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບຢາສັດຕະວະແພດ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ການຜະລິດຢາສັດຕະວະແພດ;
2. ການວິໄຈກ່ຽວກັບຢາສັດຕະວະແພດ;
3. ການນຳເຂົາ, ສິ່ງອອກ ແລະ ສິ່ງຜ່ານຢາສັດຕະວະແພດ;
4. ການຈຳໜ່າຍຢາສັດຕະວະແພດ;
5. ທຸລະກິດອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ບໍາໄມ້ ກໍານົດ.

ມາດຕາ 43 ຢາສັດຕະວະແພດທີ່ໄດ້ຮັບການຍົກເວັ້ນການຂໍອະນຸຍາດດໍາເນີນທຸລະກິດ

ຢາສັດຕະວະແພດທີ່ໄດ້ຮັບການຍົກເວັ້ນການຂໍອະນຸຍາດດໍາເນີນທຸລະກິດ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ໜ່ວຍງານຂອງລັດ ບຸງແຕ່ງຂຶ້ນ ເພື່ອການຄົ້ນຄວ້າທິດລອງ;
2. ຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ນຳເຂົາ ເພື່ອການສົ່ງເສີມ, ສຶກສາຄົ້ນຄ້ວາ, ທິດລອງ ຫຼື ຜົນປະໂຫຍດອື່ນຕາມ ການຕົກລົງຂອງລັດຖະບານ ແຕ່ບໍ່ຂອນນຸຍາດໃຫ້ຈຳໜ່າຍ;
3. ຕົວຢ່າງຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ນຳເຂົາ ເພື່ອຂໍຂຶ້ນທະບຽນ;
4. ຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ເປັນຢາພື້ນເມືອງ ທີ່ບຸງແຕ່ງຂຶ້ນ ໂດຍບໍ່ມີລັກສະນະເປັນທຸລະກິດ ຫຼື ການຄ້າ.

ຜູ້ບຸງແຕ່ງ ຫຼື ຜູ້ນຳເຂົາ ຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ຖືກຍົກເວັ້ນການຂໍອະນຸຍາດ ຕ້ອງລາຍງານ ແລະ ເຈັງສຸດ ຕໍາລາປາ ຕໍ່ຂະແໜງການກະສິກຳ ແລະ ບໍາໄມ້ ຕາມການຮຽກຮ້ອງ.

ມາດຕາ 44 ເງື່ອນໄຂຂອງຜູ້ດໍາເນີນທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບຢາສັດຕະວະແພດ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ມີຈຸດປະສົງດໍາເນີນທຸລະກິດຢາສັດຕະວະແພດ ຕ້ອງມີເງື່ອນໄຂ ດັ່ງນີ້:

1. ມີທິນ, ສ້ານັກງານ, ສິ່ງບຸກສ້າງ, ວັດຖຸປະກອນ, ພາຫະນະຮັບໃຊ້;
2. ມີສັດຕະວະແພດ ທີ່ມີລະດັບຄວາມຮູ້ລະດັບປະລິນຍາຕີຂຶ້ນໄປ ແລະ ມີປະລິບການ ດ້ານຢາສັດຕະວະແພດ ແຕ່ສອງປີຂຶ້ນໄປ ໂດຍມີໃບຢັ້ງຢືນການປະຕິບັງນາມຕົວຈີງ ສໍາລັບການຜະລິດຢາສັດຕະວະແພດ ແລະ ການ ວິໄຈກ່ຽວກັບຢາສັດຕະວະແພດ, ມີເພັດຊະກອນທີ່ມີລະດັບຄວາມຮູ້ ແລະ ມີປະລິບການ ສໍາລັບການຈຳ ບໍ່ຢາສັດຕະວະແພດ ແລະ ມີບຸກຄະລາກອນຢ່າງພຽງພໍ ສໍາລັບການດໍາເນີນທຸລະກິດກ່ຽວກັບຢາສັດຕະວະແພດອື່ນ;
3. ບໍ່ເຕີຍລະເມີດລະບຽບການ ກ່ຽວກັບ ຢາ, ຢາສັດຕະວະແພດ ຫຼື ຢາເສບຕິດ;
4. ມີສຸຂະພາບແຂງແຮງດີ;
5. ເງື່ອນໄຂອື່ນທີ່ຈຳເປັນຕາມການກຳນົດຂອງກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ບໍາໄມ້.

ມາດຕາ 45 ເອກະສານປະກອບການຂໍອະນຸຍາດ

ເອກະສານ ປະກອບການຂໍອະນຸຍາດດໍາເນີນທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບຢາສັດຕະວະແພດ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ໃບຄໍາຮອງຂໍໃບອະນຸຍາດ ຕາມແບບພິມ ທີ່ກົມລັງສັດ ແລະ ການປະມົງ ກໍານົດ;
2. ສໍາເນົາບັດປະຈຳຕົວ ຫຼື ສໍາມະໂນຄົວ, ໃບມອບສິດ ຂອງຜູ້ຕາງໜ້າ ໃນກໍລະນີທີ່ໃຫ້ຜູ້ອື່ນມາແລ່ນເອກະສານແກ່ນ;
3. ສໍາເນົາໃບທະບຽນວິສະຫະກິດ ຫຼື ສໍາເນົາໃບອະນຸຍາດລົງທຶນ;
4. ບົດວິພາກເສດຖະກິດ-ເຕັກນິກ ຫຼື ບົດສະເໜີແຜນການ ຫຼື ໂຄງການ;
5. ໃບຢັ້ງຢືນສິ່ງແວດລ້ອມ ຈາກຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ;
6. ເອກະສານອື່ນທີ່ຈຳເປັນຕາມການຮຽກຮ້ອງຂອງຂະແໜງການກະສິກຳ ແລະ ບໍາໄມ້.

ມາດຕາ 46 ການພິຈາລະນາ ການດໍາເນີນທຸລະກິດ ຢ່າສັດຕະວະແພດ

ພາຍຫຼັງຂະແໜງການກະສິກຳ ແລະ ບໍ່ໄມ້ ໄດ້ຮັບສໍານວນເອກະສານຢ່າງຖືກຕ້ອງ, ຄົບຖ້ວນ ແລະ ຜ່ານ ການກວດກາສະຖານທີ່ແລ້ວ ຕ້ອງພິຈາລະນາ ການຂໍອະນຸຍາດດໍາເນີນທຸລະກິດກ່ຽວກັບຢ່າສັດຕະວະແພດຕາມ ຂັ້ນຄຸ້ມຄອງ ດັ່ງນີ້:

ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ບໍ່ໄມ້ ຄົ້ນຄົວພິຈາລະນາ ດັ່ງນີ້:

1. ການຜະລິດ ແລະ ການວິຈີຢາສັດຕະວະແພດ ແລະ ສ່ວນປະກອບຂອງຢ່າສັດຕະວະແພດ;
2. ການນຳເຂົ້າ, ສິ່ງອອກ ແລະ ສິ່ງຜ່ານ ຢ່າສັດຕະວະແພດ;
3. ຢ່າສັດຕະວະແພດທີ່ຂາຍ ແລະ ຈ່າຍຕາມໃບສັງຢາຂອງຢ່າສັດຕະວະແພດ;
4. ຢ່າສັດຕະວະແພດທີ່ຕ້ອງຂາຍ ແລະ ຈ່າຍໃນຮ້ານຂາຍປາ;
5. ການຈຳໜ່າຍ ຢ່າສັດຕະວະແພດແບບຂາຍຍິກ.

ພະແນກກະສິກຳ ແລະ ບໍ່ໄມ້ ຂັ້ນແຂວງພິຈາລະນາ ດັ່ງນີ້:

1. ການນຳເຂົ້າ ແລະ ສິ່ງອອກ ຢ່າສັດຕະວະແພດທີ່ສາມາດຂາຍໂດຍຕົວແທນຈຳໜ່າຍທີ່ໄດ້ຮັບສິດ ແລະ ຢ່າສັດຕະວະແພດ ທີ່ຂາຍ ຫຼື ຈ່າຍໄດ້ ທົ່ວໄປ;
2. ການຈຳໜ່າຍຢ່າສັດຕະວະແພດແບບຂາຍຍ່ອຍ.

ການພິຈາລະນາອອກໃບອະນຸຍາດດໍາເນີນທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບຢ່າສັດຕະວະແພດ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມການ ກຳນົດເວລາ ດັ່ງນີ້:

1. ຊາວວັນລັດຖະການ ສໍາລັບການຜະລິດ ແລະ ການວິຈີຢາສັດຕະວະແພດ;
  2. ສີບວັນລັດຖະການ ສໍາລັບການນຳເຂົ້າ, ການສິ່ງອອກ, ການສິ່ງຜ່ານ ແລະ ການຈຳໜ່າຍ.
- ກໍລະນີບໍ່ສາມາດອອກໃບອະນຸຍາດດໍາເນີນທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບຢ່າສັດຕະວະແພດ ໄດ້ຕາມກຳນົດເວລາດັ່ງ ກ່າວ ຕ້ອງແຈ້ງເຫດຜົນຢ່າງເປັນລາຍລັກອັກສອນ ໃຫ້ຜູ້ຂໍອະນຸຍາດຊາບ.

ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ບໍ່ໄມ້ ເປັນຜູ້ກໍານົດແບບພິມໃບອະນຸຍາດດໍາເນີນທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບຢ່າສັດຕະ ວະແພດ.

ມາດຕາ 47 ການນຳໃຊ້ໃບອະນຸຍາດ

ການນຳໃຊ້ໃບອະນຸຍາດດໍາເນີນທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບການຜະລິດ, ນຳເຂົ້າ, ສິ່ງອອກ, ຈຳໜ່າຍ ແລະ ສິ່ງຜ່ານ ຢ່າສັດຕະວະແພດ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມແຕ່ລະກໍລະນີ ຕາມທີ່ລະບຸໄວ້ໃນໃບອະນຸຍາດແຕ່ລະຢ່າງ.

ອາຍຸຂອງໃບອະນຸຍາດດໍາເນີນທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບຢ່າສັດຕະວະແພດ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ໃບອະນຸຍາດດໍາເນີນທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບການຜະລິດຢາສັດຕະວະແພດ ມີອາຍຸການນຳໃຊ້ໄດ້ ສາມ ປີ;
2. ໃບອະນຸຍາດດໍາເນີນທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບການສິ່ງອອກຢາສັດຕະວະແພດ ມີອາຍຸການນຳໃຊ້ໄດ້ ສອງ ປີ;
3. ໃບອະນຸຍາດດໍາເນີນທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບການນຳເຂົ້າ, ຈຳໜ່າຍ ແລະ ສິ່ງຜ່ານ ຢ່າສັດຕະວະແພດ ມີອາຍຸ ການນຳໃຊ້ໄດ້ ຫົ່ງ ປີ.

ກ່ອນໃບອະນຸຍາດດໍາເນີນທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບຢ່າສັດຕະວະແພດ ຈະໝົດອາຍຸການນຳໃຊ້ ສາມສົບ ວັນ ຜູ້ ໄດ້ຮັບໃບອະນຸຍາດ ຕ້ອງຢືນຄໍາຮ້ອງເພື່ອຂໍຕໍ່ອາຍຸການນຳໃຊ້ ນໍາອົງການທີ່ອອກໃບອະນຸຍາດ ຕາມແບບພິມ ທີ່ ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ບໍ່ໄມ້ ກໍານົດ. ການພິຈາລະນາ ຕໍ່ ຫຼື ບໍ່ຕໍ່ ໃບອະນຸຍາດ ຕ້ອງພິຈາລະນາພາຍໃນກໍາ ນົດເວລາ ສີບໜ້າ ວັນ ນັບແຕ່ວັນທີໄດ້ຮັບໃບສະເໜີເປັນຕົ້ນໄປ.

ໃນກໍລະນີທີໃບອະນຸຍາດ ເສຍຫາຍ ຫຼື ຖືກທຳລາຍ ຜູ້ໄດ້ຮັບໃບອະນຸຍາດ ຕ້ອງແຈ້ງຕໍ່ອິງການທີ່ອກໃບອະນຸຍາດໂດຍດ່ວນ ໂດຍໃຫ້ປະກອບເອກະສານຂໍຮັບໃບອະນຸຍາດຄືນໃໝ່ ພາຍໃນກໍາມີດເວລາ ສີບຫ້າ ວັນນັບແຕ່ວັນທີໃບອະນຸຍາດ ເສຍຫາຍ ຫຼື ບືກທຳລາຍ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ມາດຕາ 48 ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຜູ້ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດດໍາເນີນທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບຢາສັດຕະວະແພດ

ຜູ້ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດດໍາເນີນທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບທຸລະກິດຢາສັດຕະວະແພດ ມີສິດ ແລະ ພັນທະ ດັ່ງນີ້:

1. ດໍາເນີນທຸລະກິດຂອງຕົນໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມ ການອະນຸຍາດ, ມາດຕະຖານເຕັກນິກ ແລະ ກົດໝາຍ ຢ່າງເຂັ້ມງວດ;
2. ຈັດຫາຜູ້ດໍາເນີນການ ແລະ ຜູ້ປະຕິບັດການ ເປັນພະນັກງານປະຈໍາຢູ່ໃນວິສາຫະກິດຂອງຕົນ ຕາມຈຳນວນ ແລະ ເງື່ອນໄຂ ທີ່ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ບໍາໄມ້ ກໍານີດ;
3. ເປັນເຈົ້າການຮັກສາຄວາມປອດໄພ, ນຳໃຊ້ຫຼຸກວິທິການເພື່ອສະກັດກັນ ຢາສັດຕະວະແພດທີ່ບໍ່ປອດໄພ ທີ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ຄົນ, ສັດ, ສິ່ງເວດລ້ອມ ພ້ອມທັງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສຍຫາຍ ຈາກການດໍາເນີນທຸລະກິດຂອງຕົນ;
4. ຕິດບໍາຍສະຖານທີ່ປະກອບການໄວ້ ບ່ອນທີ່ສາຫາລະນະຊຸມເຫັນໄດ້ຢ່າງຊັດເຈນ;
5. ຜົກອົບຮົມບຸກຄະລາກອນ ໃຫ້ມີຄວາມຮູ້ ຄວາມເຂົ້າໃຈ ກ່ຽວກັບຄວາມຮັບຜິດຊອບ ແລະ ການຮັກສາຄຸນນະພາບ ແລະ ຄວາມປອດໄພຂອງຢາສັດຕະວະແພດ;
6. ສ້າງລະບົບບັນທຶກ ແລະ ຖານຂໍ້ມູນ ກ່ຽວກັບການຜະລິດ, ການທິດສອບ, ການນຳເຂົ້າ, ສິ່ງອອກ ແລະ ຈຳໜ່າຍ ແລະ ເກັບຂໍ້ມູນໄວ້ຢ່າງໜ້ອຍ ສາມປີ;
7. ໃຫ້ການຮ່ວມມື, ສະໜອງຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ ແລະ ອໍານວຍຄວາມສະດວກ ໃຫ້ແກ່ພະນັກງານ ແລະ ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ;
8. ປະກອບສ່ວນຫາງດ້ານທຶນຮອນ ຫຼື ແຮງງານ ເຂົ້າໃນການພັດທະນາຄຸນນະພາບຢາສັດຕະວະແພດ;
9. ເສຍຄ່າທຳມຽມ, ຄ່າບໍລິການ ແລະ ພັນທະອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານີດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ;
10. ຮັບຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ ກ່ຽວກັບວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ;
11. ຮັບນະໂຍບາຍປົກປ້ອງສິດອື່ນ ຢ່າງເປັນທໍາ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານີດໄວ້ໃນກົດໝາຍ;
12. ຮັບອຸກກໍາອົງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງທີ່ມີສິດອໍານາດ ກ່ຽວກັບການລະເມີດກົດໝາຍຂອງພະນັກງານ ແລະ ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ.

ມາດຕາ 49 ການຍ້າຍສະຖານທີ່, ການຢຸດເຊົາ, ການໂອນກິດຈະການ

ຜູ້ໄດ້ຮັບໃບອະນຸຍາດດໍາເນີນທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ມີຈຸດປະສົງຢ້າຍສະຖານທີ່ຜະລິດ, ສາງເກັບຮັກສາ ຫຼື ກ້ານຈຳໜ່າຍ ຢາສັດຕະວະແພດ ຫຼື ຢຸດເຊົາກິດຈະການ ຕ້ອງແຈ້ງເປັນລາຍລັກອັກສອນ ຕໍ່ຂະແໜງການກະສິກຳ ແລະ ບໍາໄມ້ ພາຍໃນກໍານີດເວລາ ສີບຫ້າ ວັນ ກ່ອນມີການຍິກຍ້າຍ ຫຼື ຢຸດເຊົາກິດຈະການພ້ອມທັງໃຫ້ຂາຍ, ຈຳໜ່າຍ ຫຼື ນຳໃຊ້ຢາສັດຕະວະແພດໃຫ້ໜີດ ພາຍໃນກໍານີດເວລາ ເກົ້າສີບ ວັນ ນັບແຕ່ ວັນທີ່ຜູ້ອະນຸຍາດໄດ້ຮັບແຈ້ງການຢຸດເຊົາກິດຈະການເປັນຕົ້ນໄປ.

ສໍາລັບການໂອນກິດຈະການ ຜູ້ຮັບໂອນກຳຕ້ອງປະຕິບັດພັນທະ ລືກັນກັບຜູ້ມອບໂອນ.

ມາດຕາ 50 ການໂຈການດໍາເນີນທຸລະກິດ

ການດໍາເນີນທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບຢາສັດຕະວະແພດ ຈະຖືກໂຈກໃນກໍລະນີໄດ້ໜຶ່ງ ດັ່ງນີ້:

1. ຕາມການສະໜີຂອງຜູ້ດໍາເນີນທຸລະກິດ;
2. ບໍ່ປະຕິບັດຕາມການແຈ້ງເຕືອນຂອງ ອົງການຄຸມຄອງ ແລະ ກວດກາ ຢາສັດຕະວະແພດ ກ່ຽວກັບການ

11. ປອມແບ່ງ ຫຼື ເປີດເຜີຍຄວາມລັບລາຍລະອຽດການຂຶ້ນທະບຽນ ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດທາງດ້ານເສດຖະກິດ
ຫຼື ສັງຄວາມເສຍຫາປິ້ດແກ່ຊັ້ນທະບຽນໄວ້ແລ້ວ;
12. ໂຄສະນາປາສັດຕະວະແພດບໍ່ຖືກຕ້ອງ ຫຼື ເກີນຄວາມເປັນຈີງ;
13. ນາບຊຸ່, ໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງ ແລະ ວາຈາທີ່ບໍ່ເໝາະສົມຕໍ່ພະນັກງານ ຫຼື ເຈົ້າໜ້າທີ່;
14. ປະຕິເສດຄວາມຮັບຜິດຊອບ, ຫຼືບຫຼືກ, ບິດເບືອນ ຫຼື ເຊື່ອງອໍາການກວດກາຂອງເຈົ້າໜ້າທີ່;
15. ໃຫ້ສິນບິນແກ່ພະນັກງານ ຫຼື ຮ່ວມກັນສຳໂກງລັດ ແລະ ຜູ້ນໍາໃຊ້ຢາສັດຕະວະແພດ;
16. ມີພິດຕິກຳອື່ນ ທີ່ເປັນການລະເມີດກິດໝາຍ.

ມາດຕາ 54 ຂໍ້ຫ້າມ ສໍາລັບພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ແລະ ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ

ຫ້າມພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ແລະ ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ ມີພິດຕິກຳ ດັ່ງນີ້:

1. ສວຍໃຊ້ສິດ, ຫ້າທີ່, ຕໍາແໜ່ງ, ໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງ, ບັງຄັບ, ນາບຊຸ່ ເພື່ອຫາຜົນປະໂຫຍດສ່ວນຕົວ, ຄອບຄົວ, ຢາດຕີພື້ນອົງ ແລະ ພັກພວກຂອງຕົນ;
2. ທວງເອົາ, ຂໍເອົາ, ຮັບສິນບິນ ຈາກບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງຕ່າງໆ;
3. ປະຕິບັດໜ້າທີ່ດ້ວຍຄວາມປະໜາດ, ເລື່ນເລື້ນ, ເມີນເສີຍ, ຂາດຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ການປະຕິບັດໜ້າທີ່;
4. ກິລ່າໜ່ວງ, ຖ່ວງຕິງ, ປອມແບ່ງ ເອກະສານ, ອອກເອກະສານບໍ່ຖືກຕ້ອງ ຫຼື ທຳລາຍເອກະສານ;
5. ອຽກເອົາ ດໍາທຳນຽມ, ດໍາບໍລິການ ທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມກິດໝາຍ;
6. ເປີດເຜີຍຄວາມລັບຂອງລັດ ຫຼື ທາງລັດຖະການ, ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ;
7. ບິດເບືອນຄວາມຈີງ, ປິດບັງ, ເຊື່ອງອໍາ ແລະ ປົກປ້ອງ ຫຼື ໃຫ້ຄວາມຮ່ວມມືກັບຜູ້ກະທຳຜິດ;
8. ມີພິດຕິກຳອື່ນ ທີ່ເປັນການລະເມີດກິດໝາຍ.

ມາດຕາ 55 ຂໍ້ຫ້າມ ສໍາລັບຜູ້ນໍາໃຊ້ຢາສັດຕະວະແພດ

ຫ້າມຜູ້ນໍາໃຊ້ຢາສັດຕະວະແພດ ມີພິດຕິກຳ ດັ່ງນີ້:

1. ໂຄສະນາໃສ່ຮ້າຍບໍາຍສີ ຫຼື ມີພິດຕິກຳທີ່ກ່າວຄວາມເສຍຫາຍໃຫ້ແກ່ຜູ້ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ;
2. ນຳໃຊ້ຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ບໍ່ໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນ ຫຼື ບໍ່ເປັນໄປຕາມຄໍາແນະນຳຂອງຜູ້ຜະລິດ ຫຼື ສັດຕະວະແພດ;
3. ມີພິດຕິກຳອື່ນ ທີ່ເປັນການລະເມີດກິດໝາຍ.

ໝວດທີ 8

ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາ ວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ

ມາດຕາ 56 ອົງການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາ ວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ

ລັດຖະບານ ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາວວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ ຢ່າງລວມສູນ ແລະ ເປັນເອກະພາບ ໃນຂອບເຂດທີ່ວ່າປະເທດ ໂດຍມອບໃຫ້ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ບໍາໄມ້ ເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບໂດຍກິງ ແລະ ເປັນໃຈ ກາງປະສານສົມທີບກັບກະຊວງ, ອົງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ອົງການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາວວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ ປະກອບດ້ວຍ:

1. ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ບໍາໄມ້ ໂດຍແມ່ນກົມລັງສັດ ແລະ ການປະມົງ ເປັນເສນາທິການ;
2. ພະແນກກະສິກຳ ແລະ ບໍາໄມ້ ຂັ້ນແຂວງ ໂດຍແມ່ນຂະແໜງລັງສັດ ແລະ ການປະມົງ ເປັນເສນາທິການ;
3. ທ້ອງການກະສິກຳ ແລະ ບໍາໄມ້ ຂັ້ນເມືອງ ໂດຍແມ່ນໜ່ວຍງານລັງສັດ ແລະ ການປະມົງ ເປັນເສນາທິການ.

ມາດຕາ 57 ສິດ ແລະ ຫ້າທີ່ ຂອງກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ບໍ່ໄມ້

ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ບໍ່ໄມ້ ມີສິດ ແລະ ຫ້າທີ່ ຕາມຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ ດັ່ງນີ້:

1. ຄື້ນຄວ້າ ສ້າງນະໂຍບາຍ, ແຜນຢຸດທະສາດ, ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການກ່ຽວກັບວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ ເພື່ອສະເໜີລັດຖະບານພິຈາລະນາ;
2. ຜັນຂະຫຍາຍ ນະໂຍບາຍ, ແຜນຢຸດທະສາດ, ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ ກ່ຽວກັບວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ ໃຫ້ກາຍເປັນແຜນການ, ແຜນງານ, ໂຄງການ ແລະ ລະບຽບການ ແລ້ວຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ;
3. ໂຄສະນາ, ເຜີຍແຜ່ ນະໂຍບາຍ, ແຜນຢຸດທະສາດ, ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ, ແຜນການ, ແຜນງານ ແລະ ໂຄງການ ກ່ຽວກັບວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ;
4. ອະນຸຍາດໃຫ້ສ້າງຕັ້ງ, ໂຈະ ຫຼື ຖອນໃບອະນຸຍາດດຳເນີນທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບຢາສັດຕະວະແພດ;
5. ຂຶ້ນທະບຽນ, ກໍານົດບັນຊີ, ຍັງປິນ ມາດຕະຖານການຜະລິດທີ່ດີ, ການວິຈະຄຸນນະພາບ, ອະນຸຍາດການ ໂຄສະນາ, ສິ່ງອອກ-ນຳເຂົ້າ ແລະ ຈຳໜ່າຍ;
6. ອອກ, ໂຈະ ຫຼື ລົບລ້າງ ຂໍ້ຕິກລົງ, ຄໍາສັ່ງ, ຄໍາແນະນຳ ຫຼື ແຈ້ງການ ກ່ຽວກັບວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ;
7. ຕິດຕາມ ກວດກາ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ ໂດຍສົມທີບັນຫຼາຍ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
8. ແຕ່ງຕັ້ງເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ ເພື່ອຊ່ວຍໃນການພັດທະນາ, ກວດກາ, ຕິດຕາມ ວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ ໃຫ້ມີປະສິດທິພາບ ແລະ ປະສິດທິຜົນ;
9. ບໍລິຈາກ ສ້າງຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ພ້ອມທັງປຸກຈິດສໍານິກໃຫ້ແກ່ທຸກພາກສ່ວນໃນສັງຄົມກ່ຽວກັບວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ ໂດຍປະສານສົມທີບັນຫຼາຍ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
10. ຮັບ ແລະ ພິຈາລະນາແກ້ໄຂ ຄໍາສະເໜີ ຂອງບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ກ່ຽວກັບວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ;
11. ພົວພັນຮ່ວມມື ປະສານສົມທີບັນຫຼາຍ ກະຊວງ, ອົງການ ທັງໝາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ກ່ຽວກັບວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ;
12. ສະຫຼຸບ ແລະ ລາຍງານ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດໃຫ້ລັດຖະບານຢ່າງເປັນປົກກະຕິ;
13. ນຳໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດຫ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ກໍານົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ມາດຕາ 58 ສິດ ແລະ ຫ້າທີ່ ຂອງພະແນກກະສິກຳ ແລະ ບໍ່ໄມ້ ຂັ້ນແຂວງ

ພະແນກກະສິກຳ ແລະ ບໍ່ໄມ້ ຂັ້ນແຂວງ ມີສິດ ແລະ ຫ້າທີ່ ຕາມຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ ດັ່ງນີ້:

1. ຜັນຂະຫຍາຍ ນະໂຍບາຍ, ແຜນຢຸດທະສາດ, ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ ກ່ຽວກັບວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ ແລ້ວຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ;
2. ໂຄສະນາ, ເຜີຍແຜ່ ນະໂຍບາຍ, ແຜນຢຸດທະສາດ, ກົດໝາຍ, ລະບຽບການ ກ່ຽວກັບວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ ໃຫ້ປະຊາຊົນ ແລະ ທຸກພາກສ່ວນຮັບຮູ້ ແລະ ເຂົ້າໃຈ;
3. ອະນຸຍາດໃຫ້ສ້າງຕັ້ງ, ໂຈະ ຫຼື ຖອນໃບອະນຸຍາດດຳເນີນທຸລະກິດຢາສັດຕະວະແພດ;
4. ອອກ, ໂຈະ ຫຼື ລົບລ້າງ ຂໍ້ຕິກລົງ, ຄໍາສັ່ງ, ຄໍາແນະນຳ ແລະ ແຈ້ງການ ກ່ຽວກັບວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ;
5. ຕິດຕາມ ກວດກາ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ ໂດຍສົມທີບັນຫຼາຍ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
6. ແຕ່ງຕັ້ງເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ ເພື່ອຊ່ວຍໃນການພັດທະນາ, ກວດກາ, ຕິດຕາມ ວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ ໃຫ້ມີປະສິດທິພາບ ແລະ ປະສິດທິຜົນ;

7. ບໍາລຸງ ສ້າງຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ພ້ອມທັງປຸກຈິດສໍານິກໃຫ້ແກ່ທຸກພາກສ່ວນໃນສັງຄົມ ກ່ຽວກັບວຽກ
ງານຢາສັດຕະວະແພດ ໂດຍປະສານສົມທີບກັບຂະແໜງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່
ກ່ຽວຂ້ອງ;
8. ຊຸກຍູ້, ຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ ຂອງຫ້ອງການກະສິ
ກຳ ແລະ ບໍາໄມ້ ຂັ້ນເມືອງ;
9. ຮັບ ແລະ ພິຈາລະນາແກ້ໄຂ ຄໍາສະເໜີ ຂອງບຸກຄົມ, ນິຕິບຸກຄົມ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ກ່ຽວກັບວຽກງານ
ຢາສັດຕະວະແພດ;
10. ປະສານສົມທີບກັບ ພະແນກການ, ຫ້ອງການ ຂັ້ນແຂວງ, ຂັ້ນເມືອງ ແລະ ພາກສ່ວນອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ
ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ;
11. ສະຫຼຸບ ແລະ ລາຍງານ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ ຕໍ່ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ
ບໍາໄມ້ ແລະ ອົງການປົກຄອງ ແຂວງ, ນະຄອນຫຼວງ ຢ່າງເປັນປົກກະຕິ;
12. ນໍໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ກໍານົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ມາດຕາ 59 ສິດ ແລະ ຫ້າທີ່ ຂອງຫ້ອງການກະສິກຳ ແລະ ບໍາໄມ້ ຂັ້ນເມືອງ

ຫ້ອງການກະສິກຳ ແລະ ບໍາໄມ້ ຂັ້ນເມືອງ ມີສິດ ແລະ ຫ້າທີ່ ຕາມຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ
ດັ່ງນີ້:

1. ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ນະໂຍບາຍ, ແຜນຍຸດທະສາດ, ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ ກ່ຽວກັບວຽກງານຢາສັດ
ຕະວະແພດ;
2. ເຜີຍແຜ່ ນະໂຍບາຍ, ແຜນຍຸດທະສາດ, ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ ກ່ຽວກັບວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ
ໃຫ້ປະຊາຊົນ ແລະ ທຸກພາກສ່ວນ ຮັບຮູ້ ແລະ ເຂົ້າໃຈ;
3. ອະນຸຍາດໃຫ້ສ້າງຕັ້ງ, ໂຈະ ຫຼື ຖອນໃບອະນຸຍາດດໍາເນີນທຸລະກິດຢາສັດຕະວະແພດ;
4. ອອກ, ໂຈະ ຫຼື ລົບລ້າງ ຂໍຕົກລົງ, ຄໍາສັ່ງ, ຄໍາແນະນຳ ແລະ ແຈ້ງການ ກ່ຽວກັບວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ;
5. ຕິດຕາມ ກວດກາ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ ໂດຍລືມທີບກັບຂະແໜງການ ແລະ
ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
6. ສະເໜີ ບໍາລຸງສ້າງຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ພ້ອມທັງປຸກຈິດສໍານິກໃຫ້ແກ່ທຸກພາກສ່ວນໃນສັງຄົມ ກ່ຽວ
ກັບວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ;
7. ສະເໜີ ພະແນກກະສິກຳ ແລະ ບໍາໄມ້ ພິຈາລະນາ ແຕ່ງຕັ້ງ ຫຼື ຍົກຍ້າຍ ພະນັກງານ, ເຈົ້າຫ້າທີ່ສັດຕະວະ
ແພດ ຂັ້ນເມືອງ;
8. ຮັບ ແລະ ພິຈາລະນາແກ້ໄຂ ຄໍາສະເໜີ ຂອງບຸກຄົມ, ນິຕິບຸກຄົມ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ກ່ຽວກັບວຽກງານ
ຢາສັດຕະວະແພດ;
9. ປະສານສົມທີບກັບ ພາກສ່ວນອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ;
10. ສະຫຼຸບ ແລະ ລາຍງານ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ ໃຫ້ແກ່ ພະແນກກະສິກຳ
ແລະ ບໍາໄມ້, ເຈົ້າເມືອງ, ຫົວໜ້າເຫດສະບານ ແລະ ເຈົ້ານະຄອນ ຢ່າງເປັນປົກກະຕິ;
11. ນໍໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ກໍານົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ມາດຕາ 60 ສິດ ແລະ ຫ້າທີ່ ຂອງຂະແໜງການ ແລະ ພາກສ່ວນອື່ນ

ຂະແໜງການ ແລະ ພາກສ່ວນອື່ນ ມີສິດ ແລະ ຫ້າທີ່ ປະສານສົມທີບກັບຂະແໜງການກະສິກຳ ແລະ
ບໍາໄມ້ ຕາມພາລະບົດບາດ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບ ຂອງຕົນ ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນະໂຍບາຍ, ແຜນຍຸດທະ
ສາດ, ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ ກ່ຽວກັບວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ ໃຫ້ມີປະສິດທິພາບ ແລະ ປະສິດທິ

ຜົນ ແນໃສ່ຄຸມຄອງປາສັດຕະວະແພດ ໃຫ້ມີຄຸນນະພາບ, ປອດໄພ, ເໝາະສົມສໍາລັບການກັນ ແລະ ປື້ນປົວ
ພະຍາດ ສົດ ແລະ ສັດນໍາ ໃຫ້ໄດ້ຮັບຜົນດີ.

ມາດຕາ 61 ສິດ ແລະ ຫ້າທີ່ ຂອງເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ

ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ ແມ່ນ ພະນັກງານຈາກກົມລົງສັດ ແລະ ການປະມົງ, ພະແນກກະສິກຳ ແລະ
ປ່າໄມ້ ຂັ້ນແຂວງ, ຫ້ອງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ຂັ້ນເມືອງ ໃຫ້ປະຕິບັດໜ້າທີ່ກວດກາປາສັດຕະວະແພດ.

ໃນການຄຸມຄອງ ແລະ ກວດກາ ວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ ມີສິດ ແລະ ຫ້າ
ທີ່ ດັ່ງນີ້:

1. ເຜີຍແຜ່ ນະໂໂຍບາຍ, ແຜນຍຸດທະສາດ, ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ ກ່ຽວກັບວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ
ໃຫ້ປະຊາຊົນ ແລະ ທຸກພາກສ່ວນ ຮັບຮູ້ ແລະ ເຂົ້າໃຈ;
2. ລົງກວດກາໃນສະຖານທີ່ຜະລິດ, ສະຖານທີ່ວິໄຈ, ການນຳເຂົ້າ, ການສຶ່ງອອກ, ສິ່ງຜ່ານ, ຮັນຈໍາໜ່າຍ,
ສາງເວັບຮັກສາຢາສັດຕະວະແພດ, ບານພາຫະນະບັນທຸກ ແລະ ສະຖານທີ່ນຳໃຊ້ປາສັດຕະວະແພດ;
3. ກວດຄົ້ນ, ຍິດ, ອາຍັດຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ, ຢາສັດຕະວະແພດ ບໍ່ໄດ້ມາດຕະຖານ,
ຢາສັດຕະວະແພດ ເສື່ອມຄຸນນະພາບ, ຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ບໍ່ໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນ ແລະ ປາສັດຕະວະແພດ
ທີ່ຖືກຖອນໃບທະບຽນ ພ້ອມທັງສະເໜີຕໍ່ອີງການຄຸມຄອງວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດຖັດຕົນ ແລະ ເຈົ້າ
ໜ້າທີ່ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອນຳໃຊ້ມາດຕະການທີ່ຈໍາເປັນ ເປັນຕົ້ນ ການສັ່ງຢູ່ດີລິດເພື່ອກວດຄົ້ນ ຫຼື ເຂົ້າໃບ
ສະຖານທີ່ສຶ່ງໄສ ຫຼື ເປັນເປົ້າໝາຍ;
4. ບັບໃໝ່ຕໍ່ຜູ້ລະເມີດກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ ພ້ອມທັງ
ແຈ້ງເຕືອນຜູ້ລະເມີດ;
5. ຮັບ, ບັນທຶກການແຈ້ງຄວາມ, ທວງເອົາເອກະສານ ແລະ ກວດກາເອກະສານ ແລະ ຄໍາໃຫ້ການເບື້ອງຕົ້ນ
ທີ່ເຫັນວ່າມີການລະເມີດລະບຽບ ກ່ຽວກັບວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ;
6. ເຕັບຕົວຢ່າງຢາສັດຕະວະແພດ ເພື່ອນຳໃບວິຈາຄຸນນະພາບ ແລະ ນຳໃຊ້ເປັນຫຼັກຖານ;
7. ສຶກສາອົບຮົມຜູ້ລະເມີດກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ ກ່ຽວກັບວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ;
8. ສະຫຼຸບຜົນການກວດກາ ແລະ ປະກອບເອກະສານ ສິ່ງໃຫ້ອົງການຄຸມຄອງວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ
ຖັດຕົນ ຫຼື ເຈົ້າໜ້າທີ່ສືບສວນ-ສອບສວນ ເພື່ອແກ້ໄຂ ຫຼື ດໍາເນີນຄະດີ ຕາມກົດໝາຍ;
9. ນຳໃຊ້ ສິດ ແລະ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 62 ເນື້ອໃນການກວດກາ

ການກວດກາວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ ປະກອບມີເນື້ອໃນຕົ້ນຕໍ່ ດັ່ງນີ້:

1. ການປະຕິບັດກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ ກ່ຽວກັບຢາສັດຕະວະແພດ;
2. ການປະຕິບັດໜ້າທີ່ຂອງພະນັກງານ ແລະ ເຈົ້າໜ້າສັດຕະວະແພດ;
3. ການດໍາເນີນທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບການຜະລິດ, ນຳເຂົ້າ, ສິ່ງອອກ, ສິ່ງຜ່ານ ແລະ ຈໍາໝ່າຍຢາສັດຕະວະແພດ
ຂອງຜູ້ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດດ້ານວິຊາການ ລວມທັງ ການນຳໃຊ້ອາຫານສັດຂອງຜູ້ລົງສັດ;
4. ການສ້າງ ແລະ ປະຕິບັດແຜນການ ກ່ຽວກັບວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ.

ມາດຕາ 63 ຮູບການການກວດກາ

ການກວດກາວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ ມີ ສາມ ຮູບການ ດັ່ງນີ້:

1. ການກວດກາຕາມປົກກະຕິ ແມ່ນ ການກວດກາທີ່ດໍາເນີນໄປຕາມແຜນການຢ່າງເປັນປະຈຳ ແລະ ມີກຳນົດ
ເວລາອັນແນ່ນອນ;

2. ການກວດກາໂດຍມີການແຈ້ງໃຫ້ຮູ້ລ່ວງໜ້າ ແມ່ນ ການກວດການອກແຜນ ເມື່ອເຫັນວ່າມີຄວາມຈຳເປັນ ໂດຍແຈ້ງໃຫ້ເປົ້າໝາຍທີ່ຖືກກວດກາ ຮູ້ກ່ອນລ່ວງໜ້າ;
  3. ການກວດກາແບບກະທັນຫັນ ແມ່ນ ການກວດກາໂດຍຮົບດ່ວນ ທີ່ບໍ່ໄດ້ແຈ້ງໃຫ້ເປົ້າໝາຍທີ່ຖືກກວດກາຮູ້ລ່ວງໜ້າ.
- ການກວດກາ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍຢ່າງເຂັ້ມງວດ.

ໜວດທີ 9

ນະໂຍບາຍຕໍ່ຜູ້ມີຜົນງານ ແລະ ມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ

ມາດຕາ 64 ນະໂຍບາຍຕໍ່ຜູ້ມີຜົນງານ

ບຸກຄົນ, ມີຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ມີຜົນງານດີເດັ່ນ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດດໍາລັດສະບັບນີ້ ເປັນຕົ້ນ ການດຳເນີນທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບປາສັດຕະວະແພດ ທີ່ດ້າຕາມມາດຕະຖານເຕັກນິກ, ມີຄຸນນະພາບ ແລະ ຄວາມ ປອດໄພດີ ຈະໄດ້ຮັບການຢ້ອງຍໍ ຫຼື ນະໂຍບາຍອື່ນຕາມລະບຽບການ.

ມາດຕາ 65 ມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ

ບຸກຄົນ, ມີຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ລະເມີດດໍາລັດສະບັບນີ້ ເປັນຕົ້ນ ຂໍ້ຫ້າມ ຈະຖືກສຶກສາອົບຮົມ, ລົງວິໄນ, ປັບໃໝ່, ໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍທາງແພ່ງ ຫຼື ລົງໂທດທາງອາຍາ ຕາມກຳລະນີ ເບີ ຫຼື ຫັນກາ.

ມາດຕາ 66 ມາດຕະການສຶກສາອົບຮົມ

ບຸກຄົນ, ມີຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ລະເມີດດໍາລັດສະບັບນີ້ ເປັນຕົ້ນ ຂໍ້ຫ້າມ ທີ່ມີລັກສະນະເບົາຈະ ຖືກກ່າວເຕືອນ ແລະ ສຶກສາອົບຮົມ.

ມາດຕາ 67 ມາດຕະການທາງວິໄນ

ເຈົ້າໜ້າທີ່ ແລະ ພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ທີ່ລະເມີດດໍາລັດສະບັບນີ້ ເປັນຕົ້ນ ຂໍ້ຫ້າມ ຊຶ່ງບໍ່ເປັນການ ກະທຳຜິດທາງອາຍາ, ກໍ່ຄວາມເສຍຫາຍ ແຕ່ບໍ່ຈິງໃຈລາຍງານ ຈະຖືກລົງວິໄນ ຕາມກົດໝາຍວ່າດ້ວຍພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ.

ມາດຕາ 68 ມາດຕະການປັບໃໝ່

- ບຸກຄົນ, ມີຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ລະເມີດດໍາລັດສະບັບນີ້ ຈະຖືກປັບໃໝ່ຕາມກຳລະນີ ດັ່ງນີ້:
1. ດຳເນີນທຸລະກິດປາສັດຕະວະແພດທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ ແລະ ໄດ້ມີການສຶກສາອົບຮົມມາແລ້ວ ແຕ່ຍັງກະທຳຜິດຊ້າ ຈະຖືກປັບໃໝ່ ຊາວຫ້າ ສ່ວນຮ້ອຍ ຂອງມູນຄ່າຢາສັດຕະວະແພດ ພ້ອມທັງຖືກໂຈະ ແລະ ຍິດຢາສັດຕະວະແພດດັ່ງກ່າວ;
  2. ພະລິດ, ນຳເຂົ້າ, ສິ່ງອອກ ແລະ ຈໍາຫຼ່າຍ ຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ບໍ່ໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນ, ຢາສັດຕະວະແພດທີ່ຖືກຖອນທະບຽນ ແລະ ໄດ້ມີການສຶກສາອົບຮົມໃຫ້ໄປຂຶ້ນທະບຽນແລ້ວ ແຕ່ບໍ່ມີການປັບປຸງປຸງປຸງແປງ ຈະຖືກປັບໃໝ່ ສື່ສິບ ສ່ວນຮ້ອຍ ຂອງມູນຄ່າຢາສັດຕະວະແພດ ພ້ອມທັງຖືກໂຈະ ແລະ ຍິດຢາສັດຕະວະແພດ ດັ່ງກ່າວ;
  3. ພະລິດ, ນຳເຂົ້າ, ສິ່ງອອກ ຈໍາຫຼ່າຍ ຢາສັດຕະວະແພດທີ່ບໍ່ໄດ້ມາດຕະຖານ, ຢາເສື່ອມຄຸນນະພາບ ຈະຖືກປັບໃໝ່ ທິກສິບ ສ່ວນຮ້ອຍ ຂອງມູນຄ່າຢາສັດຕະວະແພດ ພ້ອມທັງຖືກໂຈະ ແລະ ຍິດຢາສັດຕະວະແພດ ດັ່ງກ່າວ;

4. ຜະລິດ, ນໍາເຂົ້າ, ສົ່ງອອກ, ຈໍາໜ່າຍ ປາສັດຕະວະແພດປອມ, ປາທີປະສົມສານທີ່ບໍ່ເພິ່ງປາດຖະໜາ ທີ່ໄດ້ພື້ນຖານ ມີລະດັບທີ່ເຮັດໃຫ້ເກີດຜົນກະກົບຕໍ່ສຸຂະພາບຂອງສັດ ແລະ ຜູ້ບໍລິພາກ ຈະຖືກປັບໃໝ່ ຫຼົງເຫັນ ຂອງມູນຄ່າຢາສັດຕະວະແພດ ພ້ອມທັງຖືກຖອນອະນຸຍາດດໍາເນີນທຸລະກິດ ແລະ ຍົດຢາສັດຕະວະແພດ ດັ່ງກ່າວ.

ມາດຕາ 69 ມາດຕະການທາງແພູງ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ລະເມີດດໍາລັດສະບັບນີ້ ຊຶ່ງກໍ່ຄວາມເສຍຫາຍໃຫ້ແກ່ຜົນປະໂຫຍດ ຂອງລັດ, ລວມໜຸ່ງ, ສັງຄົມ ຫຼື ບຸກຄົນອື່ນ ຕ້ອງໄດ້ໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍຕາມທີ່ຕົນໄດ້ກໍ່ຂຶ້ນ.

ມາດຕາ 70 ມາດຕະການທາງອາຍາ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ທີ່ລະເມີດດໍາລັດສະບັບນີ້ ຊຶ່ງເປັນການກະທຳເຜີດທາງອາຍາ ຈະຖືກລົງໂທດ ຕາມ ກິດໝາຍ ແລ້ວແຕ່ກໍລະນີເປົາ ຫຼື ໜັກ.

ໝວດທີ 10 ບົດບັນຍັດສຸດທ້າຍ

ມາດຕາ 71 ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

ມອບໃຫ້ ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ເປັນເຈົ້າການປະສານສົມທີບກັບພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດດໍາລັດສະບັບນີ້ ໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນ.

ກະຊວງ, ອົງການ, ອົງການປົກຄອງຫ້ອງໃໝ່ ແລະ ພາກສ່ວນອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຈຶ່ງຮັບຮູ້ ແລະ ປະຕິບັດ ດໍາລັດສະບັບນີ້ ຢ່າງເຂັ້ມງວດ.

ມາດຕາ 72 ຜົນສັກສິດ

ດໍາລັດສະບັບນີ້ ມີຜົນສັກສິດພາຍຫຼັງລົງລາຍເຊັນ ແລະ ໄດ້ລົງໃນຈົດໝາຍເຫດທາງລັດຖະການ ສືບຫ້າ ວັນ.

ຂໍ້ກໍານົດ, ບົດບັນຍັດໃດ ທີ່ຂັດກັບດໍາລັດສະບັບນີ້ ລ້ວນແຕ່ຖືກຍົກເລີກ

ຕາງໜ້າ ລັດຖະບານແຫ່ງ ສປປ ລາວ
ນາຍົກລັດຖະມົນຕີ

ທອງລຸນ ສີສຸລິດ